VLAAMSE GEMEENSCHAPSCOMMISSIE

DE RAAD

ZITTING 2025-2026 **Nr. 5**

INTEGRAAL VERSLAG

Vergadering van vrijdag 5 december 2025

Ochtendvergadering

INHOUD

BERICHTEN VAN VERHINDERING 3

VOORSTEL VAN RESOLUTIE (R.V.O., art. 45) 3
- van de heren Mathias Vanden Borre en Gilles Verstraeten over de onderhandelingen voor de vorming van een Brusselse Hoofdstedelijke Regering en de versterking van de belangen van de Vlaamse Gemeenschap in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest
Algemene bespreking 3

Sprekers: Mathias Vanden Borre – Stijn Bex – Fouad Ahidar – Imane Belguenani – Jan Busselen – Benjamin Dalle – Sonja Hoylaerts

Stemmingen 15

VRAGEN OM UITLEG (R.V.O., art. 59) 16
- van de heer Fouad Ahidar aan mevrouw Ans Persoons, collegelid bevoegd voor Cultuur, Jeugd, Sport en Gemeenschapscentra, betreffende een veilig en positief oudjaar voor Brusselse jongeren
Sprekers: Fouad Ahidar – Emile Luhahi – Mathias Vanden Borre – Jan Busselen – Benjamin Dalle – Ans Persoons, collegelid

- van de heer Mathias Vanden Borre aan mevrouw Ans Persoons, collegelid bevoegd voor Cultuur, Jeugd, Sport en Gemeenschapscentra, over het VGC-aanbod aan jeugd- en sportactiviteiten tijdens de kerstvakantie
Sprekers: Mathias Vanden Borre – Ans Persoons, collegelid

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN 23

VRAGEN OM UITLEG (R.V.O., art. 59) 24
- van de heer Emile Luhahi aan de heer Dirk De Smedt, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw, betreffende ongelijke toegang tot CLIL-onderwijs
Sprekers: Emile Luhahi – Dirk De Smedt, collegelid

- van de heer Gilles Verstraeten aan mevrouw Elke Van den Brandt, collegevoorzitter bevoegd voor Begroting, Welzijn, Gezondheid, Gezin en Stedelijk beleid, over het crèche-aanbod van de VGC in Brussel
Sprekers: Gilles Verstraeten – Celia Groothedde – Imane Belguenani – Benjamin Dalle – Elke Van den Brandt, collegevoorzitter

- van de heer Benjamin Dalle aan mevrouw Elke Van den Brandt, collegevoorzitter bevoegd voor Begroting, Welzijn, Gezondheid, Gezin en Stedelijk beleid, over de positie van de VGC tegenover meertalige crèches en het (niet-) uitgewerkte subsidiekader van de GGC
Sprekers: Benjamin Dalle – Gilles Verstraeten – Celia Groothedde – Imane Belguenani – Elke Van den Brandt, collegevoorzitter

ACTUALITEITSVRAAG (R.V.O., art. 60) 37
- van de heer Fouad Ahidar aan mevrouw Elke Van den Brandt, collegevoorzitter bevoegd voor Begroting, Welzijn, Gezondheid, Gezin en Stedelijk beleid, over de impact van het vertrek van de leidend ambtenaar op de VGC-werking
Sprekers: Fouad Ahidar – Elke Van den Brandt, collegevoorzitter

BIJLAGEN 40

TREFWOORDENREGISTER 41

5de vergadering

Vergadering van vrijdag 5 december 2025

OCHTENDVERGADERING

De vergadering wordt om 09.41 uur geopend.

Voorzitster: mevrouw Najima El Arbaoui

BERICHTEN VAN VERHINDERING

De voorzitster: Mevrouw Lotte Stoops, de heer Ilyas Mouani en de heer Bob De Brabandere zijn verontschuldigd voor deze vergadering.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE (R.v.O., art. 45)

Onderhandelingen voor de vorming van een Brusselse Hoofdstedelijke Regering en de versterking van de belangen van de Vlaamse Gemeenschap in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest - Stuk 860 (2025-2026) – Nrs. 1, 2, 3 en 4

De heer Emile Luhahi (verslaggever): Ik verwijs naar het schriftelijk verslag.

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): We weten het allemaal: deze week bereikten we een droevig dieptepunt in de Brusselse politiek. Het record ‘politieke blokkering’ staat voortaan op conto van dit Gewest. De situatie is dramatisch omdat er na al die maanden nog steeds geen licht aan het einde van de tunnel is. Er is geen meerderheid gevormd in beide taalgroepen, terwijl die stap beschreven staat in de bijzondere Brusselwet. Overal waar ik kom, krijg ik de onvermijdelijke vraag: “*Hoever staat het in Brussel?*” Collega’s, je krijgt dit niet langer uitgelegd. Ik antwoord de laatste tijd met een woord: *fubar*. Ik raad het u aan om het eens op te zoeken, mocht u het niet kennen.

De uitdagingen zijn gigantisch. Toch blijven de noodzakelijke hervormingen en broodnodige besparingen uit. Van de creatie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest tot juni 2024 maakten politici in Brussel er een erezaak van om snel een regering te vormen – volgens ons soms te snel, want zonder begrotingstabellen of een sterk regeerakkoord – maar doorgaans was de Brusselse Hoofdstedelijke regering de eerste die na de verkiezingen werd gevormd.

Bovendien was het de evidentie zelve dat de Nederlandse en Franse taalgroepen eerst hun eigen meerderheden maakten. Nadien zaten beide taalgroepen samen om het regeerakkoord af te werken.

Laat me duidelijk zijn: we hebben deze resolutie niet zomaar voor ons plezier ingediend. Het is een dieptepunt in de geschiedenis van dit Gewest dat we met een resolutie moeten vragen om erover te waken dat de huidige wetgeving wordt toegepast en dat er dus eerst in elke

taalgroep een meerderheid moet worden gevormd, waarna beide taalgroepen om de tafel gaan zitten om een regeerakkoord uit te werken.

Dat is geen detail. Het is de essentie van de bijzondere Brusselwet. De Nederlandstalige taalgroep moet zijn eigen meerderheid vormen, punt uit. Dat is geen kwestie van interpretatie, dat is geen vrijblijvende suggestie. Het is een wettelijke basisregel die moet worden vervuld. Het is hoog tijd dat iedereen, ook onze Franstalige collega's, die spelregels leren te respecteren. Wie morrelt aan de communautaire evenwichten in Brussel, die morrelt aan evenwichten op federaal niveau. Men kan en mag de gevolgen niet onderschatten.

Collega's, deze democratische evidentie werd een paar maanden geleden kracht bijgezet door een soortgelijk voorstel van resolutie in het Vlaams Parlement. Het voorstel werd zo goed als unaniem goedgekeurd. Enkel de PVDA onthield zich.

In onze eigen Commissie voor Algemene Zaken, Financiën & Begroting en Stedelijk beleid werd het voorstel van resolutie unaniem aangenomen. Dat toont mijns inziens hoe breed het draagvlak is om terug te keren naar een correcte institutionele werking zonder creatieve interpretaties of politieke inmenging.

Laten we de Franstalige collega's zelf eens aan het woord. Ik heb er een paar citaten bij genomen. Ten eerste citeer ik uitspraken van de heer Ahmed Laaouej van 27 juni 2019, toen hij – na de voorgaande verkiezingen – nog voorzitter was van de PS-fractie in de Kamer. Ik citeer: "[...] *maar ik herinner er wel meteen aan dat de Franstaligen ook niet aan de Vlamingen in Brussel zeggen hoe ze hun coalitie moeten samenstellen. Dan verwacht ik ook niet dat de Vlamingen zeggen hoe de coalitie er langs Franstalige kant moet uitzien."*

Kristalhelder. Maar de afgelopen 544 dagen heeft diezelfde Ahmed Laaouej puur uit eigenbelang zijn kar gekeerd. Hij heeft de communautaire evenwichten en de wetgeving naast zich neergelegd om geen deal te hoeven maken met de grootste partij in dit land. En hij heeft zich gemoeid en zijn veto gesteld tegen de Nederlandstalige meerderheid die in november 2024 was gevormd. Hij draagt een verpletterende verantwoordelijkheid voor de totale impasse.

Ik ga verder met de citaten, collega's. Jullie hebben waarschijnlijk het interview gelezen met de heren Charles Picqué en Guy Vanhengel in *De Standaard*. Het gaat om twee grondleggers van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. De heer Charles Picqué was vier legislaturen lang minister-president. Hij stelde het volgende: *"Wij moeiden ons nooit met de Nederlandstalige formatie. [...] De Vlamingen namen soms standpunten in die mij niet aanstonden maar ik heb altijd begrepen dat ze nu eenmaal een andere kijk op Brussel hebben. On savait vivre avec ça."*

Als ik zo'n citaat lees, dan kom ik tot de conclusie dat de heer Charles Picqué een staatsman was die begrijpt dat respect voor institutionele autonomie een basisvoorwaarde is voor de communautaire vrede in dit Gewest.

De heer Charles Picqué ging nog verder. Over de uitsluiting van de grootste partij aan Vlaamse kant zei hij: "*Je kunt de machtigste partijen van het land toch niet uitsluiten van een discussie? Als we kunnen praten met de N-VA, kunnen we misschien af en toe hun hulp inroepen. [...] Dat je niet praat met Vlaams Belang, ja, maar niet met de N-VA. Ik snap dat in*

Vlaanderen niemand dat begrijpt en dat ook gematigde Vlamingen dat zien als een totaal misprijzen."

Voorzitter, collega's, wanneer de architecten van dit Gewest de huidige politieke toestand ontluisterend noemen, dan moeten we grondig naar hen luisteren en hun uitspraken evalueren. In hetzelfde interview komt ook de heer Guy Vanhengel aan het woord. Op de vraag of N-VA zomaar gepasseerd kan worden in Brussel, antwoordde hij: "*De voogdijminister van de Vlaamse Gemeenschapscommissie is van de N-VA. De VGC moet in nauwe samenwerking kunnen handelen met de Vlaamse Regering. Dan is het toch bizar om ze zomaar uit te sluiten.*"

De heer Guy Vanhengel vervolgt: "*Je komt liefst aan 10 zetels van de 17 aan Nederlandstalige kant. Want met slechts 9 kan elke zetel blokkeren.* [...] *Er was een Nederlandstalige meerderheid en die had formateur Elke Van den Brandt koste wat het kost moeten verdedigen.*"

Collega's, ik besluit met zijn belangrijkste zin: *"De clou is dat er één speler de spelregels niet meer aanvaardt. De chef van de PS aanvaardt niet langer dat de Nederlandstaligen autonoom hun meerderheid vormen en dat hij die moet accepteren."* Einde citaat.

Dat is dus de kern van het probleem. We hebben tijdens de commissievergadering al de nodige discussies gevoerd. Iedereen was het er in principe over eens dat we onze eigen gemeenschap niet mogen verloochenen. We moeten weer rechtstaan en opkomen voor onze rechten. De Brusselwet moet nageleefd worden.

Met deze resolutie willen wij 2 punten duidelijk maken. Laat de Nederlandstalige taalgroep haar eigen meerderheid vormen, en liefst zo snel mogelijk. Ik vraag dit met aandrang aan de Nederlandstalige formateur. Er is geen tijd te verliezen. Blijf niet talmen tot de Franstaligen hun eigen licht op groen zetten en respecteer die Bijzondere Wet.

Ik roep alle raadsleden op om deze resolutie te steunen, zodat we een krachtig signaal kunnen geven aan de Franse taalgroep. Dan kan er eindelijk schot in de zaak komen en knopen we opnieuw aan bij de traditie van een Brusselse regeringsvorming, waarbij men met respect voor de gevormde meerderheid in elke taalgroep een regeerakkoord sluit.

De heer Stijn Bex (Groen): Het klopt inderdaad dat we al veel te lang wachten op de vorming van een Brusselse Hoofdstedelijke Regering. Ik begrijp dat collega Mathias Vanden Borre binnen de beperkte spreektijd die hem was toegemeten niet de volledige geschiedenis van de formatie heeft kunnen schetsen en vooral gefocust heeft op het moment waarop er een meerderheid mogelijk leek te zijn en waar zijn partij bij betrokken was. Maar dat is niet de enige mogelijke meerderheid die op een veto van de Franstaligen is gebotst. Dat wil ik toch in herinnering brengen.

Van bij het begin was de tweede partij in deze Raad voor bepaalde Franstalige partijen geen mogelijke coalitiepartner. Dat verhinderde de eventuele vorming van een meerderheid tussen mijn fractie, Team Fouad Ahidar en Vooruit.brussels.

Ik denk dat ook mag gezegd worden dat het niet alleen gaat over een veto tegen de N-VA. Misschien hadden we op een bepaald moment ook een meerderheid kunnen vormen wanneer

er bereidheid was geweest om een extra Nederlandstalige staatssecretaris toe te kennen. Dan hadden we met Groen, Open Vld, Vooruit.brussels en cd&v een meerderheid kunnen maken.

Er zijn verschillende momenten geweest in de voorbije 500 dagen waarop de vorming van een Nederlandstalige meerderheid botste op opmerkingen die aan Franstalige kant werden gemaakt. Net zoals er voor de vorming van een Franstalige meerderheid opmerkingen gemaakt zijn langs Nederlandstalige zijde. Ik voeg dat graag toe voor de volledigheid en om niet de indruk te wekken dat deze resolutie enkel zou gaan over de manier waarop er - onterecht, laat me dat duidelijk zeggen - een veto tegen de N-VA is gesteld.

Maar vooral wil ik benadrukken wat in deze resolutie staat en waarom wij ze steunen, al is het met enige twijfel. Het is voor mij een andere situatie om vanuit het Vlaams Parlement, met een andere samenstelling dan de Nederlandstalige taalgroep in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, te zeggen dat wij ons zorgen maken en dat wij aan de Brusselse Hoofdstedelijke Regering of aan de leden van de Raad vragen om de belangen van de Nederlandstaligen te verdedigen. Dat is anders dan wanneer wij hier, met de 17 leden van de Raad, vragen aan het College om de leden van de Raad in de gaten te houden en te zorgen dat zij de wet naleven. Dat is een beetje de omgekeerde wereld. Normaal controleren parlementsleden de regering, en nu vragen we de regering om ons te controleren. Maar goed, dit is een belangrijk moment in de geschiedenis van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest, en ik vind dat we een punt mogen maken. Dat doet u met uw resolutie, en daarom steunen we ze.

We zeggen daarmee duidelijk dat met de garanties voor de Nederlandstaligen in Brussel niet te sollen valt en dat een schending daarvan repercussies heeft, ook op federaal niveau.

In het overwegend gedeelte van de resolutie staat dat een meerderheid in beide taalgroepen een *conditio sine qua non* is voor de vorming van een Brusselse of stedelijke regering. Daar zijn we het volledig mee eens. Dat staat ook in de wet. Er is ondertussen meer dan 500 dagen politieke impasse, wat ook voor de Vlaamse gemeenschap in Brussel desastreus is. De opmaak van de begroting 2026, waarbij we opnieuw met voorlopige twaalfden moeten werken en wat het Gewest in financiële problemen brengt, dat is eveneens duidelijk. Daar kunnen we geen speld tussen krijgen.

Het verzoek aan het College van de VGC is juridisch misschien wat geforceerd, omdat wij als parlement vragen aan de regering om onszelf te controleren. Dat is een beetje de wereld op zijn kop. Maar dat het College moet waken over de belangen van de Vlaamse gemeenschap in Brussel, dat de evenwichten in de Bijzondere Wet en de Grondwet moeten worden nageleefd en dat de vorming van een regering met respect voor de wettelijke vereisten van een meerderheid in beide taalgroepen moet verlopen, daar staan wij volledig achter. Daarom zullen wij deze resolutie goedkeuren.

De heer Fouad Ahidar (Team Fouad Ahidar): Voordat ik inga op de resolutie van de heer Mathias Vanden Borre, wil ik hem eerst bedanken voor deze zeer belangrijke resolutie.

Ik was gisteren bij de VUB voor een debat van de liberale studenten. Het was een interessant debat, maar er was iemand die mij meteen bij de ingang begon aan te vallen. Hij zei dat ik misbruik zou hebben gemaakt door als Franstalige op te komen voor het Nederlandstalige kiescollege. Ik zei tegen hem dat ik graag tijdens het debat zou antwoorden.

Toen ik daarop antwoordde, keken veel mensen verrast. Ik zei: ik heb in mijn hele leven niet 1 dag in het Nederlandstalig onderwijs gezeten. Op een bepaald moment zijn ze mij komen halen — mensen van de oude Volksunie en van de toenmalige VLD — om op de lijst te gaan staan, om de democratie te helpen redden. Het risico was namelijk groot dat het Vlaams Belang de grootste Nederlandstalige partij in Brussel zou worden. Vanop de 4de plaats haalde ik bijna 1.000 voorkeurstemmen. Ik was daar heel blij mee, want die 1.000 stemmen zorgden ervoor dat er misschien een extra zetel kwam. Ik was niet verkozen, maar ik had wel mijn bijdrage geleverd.

Ik heb aan die studenten uitgelegd dat wanneer je op een Nederlandstalige lijst staat, verkozen of niet, je voor de rest van je leven bij het Nederlandstalige kiescollege hoort. Dat verandert niet meer. Ik heb gewoon mijn job gedaan. Als ik de mogelijkheid had gehad om bij de Franstaligen op te komen, had ik dat misschien gedaan. Maar de regels zijn zoals ze zijn en ik heb het spel tot het einde meegespeeld. Dat betekent democratie respecteren.

Nu is het zover gekomen dat sommige mensen verbaasd zijn, maar in Brussel halen alle Nederlandstalige partijen Franstalige stemmen. Er is geen enkele partij die geen tweetalige campagne heeft gevoerd. Maar eens je verkozen bent in het Nederlandstalige kiescollege, weet je wie je moet verdedigen. Je weet wie je achterban is en waarom je dat werk doet.

In 22 jaar parlementair werk heb ik nooit 1 dag mijn taak verzaakt. Wanneer de Nederlandstaligen in Brussel verdedigd moeten worden, doe ik dat. Wanneer dat niet nodig is omdat ze sterk genoeg staan, dan is dat zo, maar ik heb altijd mijn werk gedaan en ik zal dat blijven doen. Of je nu Franstalig of Nederlandstalig bent: als je verkozen bent in een Nederlandstalig kiescollege, moet je dat kiescollege respecteren. Dat hebben we altijd gedaan en dat zullen we blijven doen. Zonder respect is er geen vrede. Heel veel mensen van buiten Brussel komen naar Brussel en worden niet geholpen in hun eigen taal als ze bv. naar het ziekenhuis of politiecommissariaat gaan, terwijl dat toch tweetalige diensten zouden moeten zijn. Hoeveel respect hebben we voor onze medeburger? Ze komen naar de hoofdstad van België en kunnen niet in hun eigen taal worden geholpen. Hoeveel keer hebben we de vicegouverneur niet uitgenodigd om na te gaan of er een probleem is? De N-VA heeft dat verschillende keren gevraagd. We leren elke dag bij. Er worden heel wat mensen benoemd die geen woord Nederlands kennen. Ik ben een product van het Franstalig onderwijs. Ik heb ook Nederlands geleerd, soms gebrekkig en ik maak fouten. Dat is geen probleem. Het belangrijkste is dat er communicatie is en dat je je boodschap kunt overbrengen. Dat is altijd gelukt. Niemand kan vandaag zeggen dat ik mijn job niet heb gedaan als voorzitter of daarvoor. Elke keer dat we de positie van het Nederlands kunnen versterken en respect afdwingen, vind je Team Fouad Ahidar naast je.

Gisteren was er een totaal ander debat aan de VUB. Dat was heel positief. Mensen hebben een beetje beter begrepen hoe het systeem in elkaar zit. Wanneer bepaalde partijen me zes jaar geleden gevraagd hebben, hebben ze niet gevraagd om eerst een taaltest te doen. Het enige wat hen interesseerde, waren mijn kiezers.

Ik wil de heer Mathias Vanden Borre nog een keer bedanken. We bevinden ons in een ongewone situatie: meer dan 500 dagen zonder een Brusselse Hoofdstedelijke Regering. Die politieke impasse verlamt deze hoofdstad, duwt organisaties in de onzekerheid en laat de Brusselaars, Nederlandstaligen én Franstaligen, in de kou staan. Ze betogen op dit moment voor de deur. Terwijl sommigen blijven blokkeren en hun vetorecht als politiek speelgoed gebruiken, staat Team Fouad Ahidar al vanaf de eerste dag klaar om verantwoordelijkheid te

nemen en Brussel vooruit te helpen. Tot voor kort hebben zes partijen, onder meer de PS, Les Engagés aan Franstalige kant en Groen, Vooruit.brussels en de Open Vld aan Nederlandstalige kant, zonder succes onderhandeld over een meerderheid. Dat is een geluk want een meerderheid zonder een meerderheid aan Nederlandstalige kant is geen meerderheid. Het is jammer dat de heer Stijn Bex er niet is. Ik heb gehoord dat de heer Benjamin Dalle niet mee kan regeren omdat er een portefeuilletekort is. Ik hoop dat het dan gaat over de inhoud en niet over de portefeuille. Ik heb de indruk gekregen dat alles in orde was als er een portefeuille was gecreëerd voor de heer Benjamin Dalle. Ik denk echter niet dat de heer Benjamin Dalle zo is, integendeel. Hij wil eerst kijken naar de begroting en het project, en dan pas praten over een extra portefeuille. Misschien kan hij dat straks verduidelijken.

Mijn boodschap aan alle Nederlandstalige partijen is eenvoudig: heb respect voor uw eigen kiezers. Schaam u voor het idee dat partijen uit pure machtsdrang bereid zouden zijn om het grondwettelijke evenwicht op te offeren en de Nederlandstalige Brusselaar weg te cijferen, enkel en alleen om in een regering te kunnen stappen. Laat een ding duidelijk zijn: wie beweert dat hij of zij een Brusselse Hoofdstedelijke Regering kan vormen zonder een meerderheid in de Nederlandstalige taalgroep, speelt niet alleen met de wet, maar ook met de stabiliteit van dit land. Brussel verdient beter dan stilstand, institutionele experimenten en partijen die hun principes opzijzetten voor een paar ministerportefeuilles. Brussel verdient een regering die werkt, die beslissingen neemt en de belangen van alle Brusselaars verdedigt.

Team Fouad Ahidar is het vaker ideologisch oneens dan eens met de N-VA. Ik heb dat al gezegd in de bevoegde commissie. Vandaag kunnen we niet anders dan dit voorstel van resolutie te ondersteunen omdat dat het evenwicht en respect voor de Nederlandstalige Brusselaars verdedigt.

Mevrouw Imane Belguenani (Open Vld): We hebben de discussie uitvoerig gevoerd in de bevoegde commissie. Dat was een boeiend debat. Ik dank de heren Mathias Vanden Borre en Gilles Verstraeten voor het indienen van dit voorstel van resolutie. Het standpunt van Open Vld is altijd geweest dat ze een Nederlandstalige meerderheid eist. De partij zal nooit in een regering stappen met een Nederlandstalige minderheid. Ze heeft de bestaande meerderheid altijd verdedigd. Ik sluit me aan bij een paar zaken die de heer Stijn Bex heeft gezegd. Er zijn een aantal technische bedenkingen. Het voorstel van resolutie vraagt dat het College over zichzelf en over de raadsleden in het Brussels Hoofdstedelijk Parlement waakt. Het is onduidelijk en institutioneel raar om dat in deze constructie te vragen. Daarom denk ik dat de tekst die in het Vlaams Parlement is ingediend, niet op dezelfde manier kan worden toegepast omdat de verdeling anders is. De politieke boodschap is duidelijk: ervoor zorgen dat de BWBI wordt gerespecteerd, erover waken dat de belangen van de Nederlandstaligen worden verdedigd en de vorming van een regering zonder een Nederlandstalige meerderheid veroordelen. Open Vld kan de vraag om de wet te respecteren alleen maar ondersteunen in deze politieke impasse. We weten niet wat er zal gebeuren. Het is belangrijk om de Nederlandstalige belangen te verdedigen en ervoor zorgen dat de Nederlandstaligen worden vertegenwoordigd. Open Vld zal dit voorstel van resolutie dan ook goedkeuren.

De heer Pascal Smet (Vooruit.brussels): Ik zal me onthouden bij de stemming. Je kunt maar een Brusselse Hoofdstedelijke Regering installeren als er een Nederlandstalige meerderheid is, anders is er geen enkele Nederlandstalige minister. Eigenlijk zou iedereen hier met een groot schaamtegevoel moeten zitten over het feit dat er nog geen regering is na al die tijd. Ondanks alles blijft de regering werken. Het voordeel is wellicht dat er nog 19 gemeenten zijn

die de basistaken kunnen uitvoeren. Het is echter niet normaal dat er voor veel uitdagingen op gewestelijk niveau geen antwoord mogelijk is. Je kunt daarover grote beschouwingen doen. Iedereen zal gemerkt hebben dat de leden van Vooruit.brussels zo weinig mogelijk zeggen. In deze situatie zwijg je beter: geen verklaringen voor de *bühne*, geen voorstellen van resolutie indienen enzovoort. Het beste is om te werken achter de schermen en dat proberen we te doen op een heel constructieve manier, rekening houdend met principes. Uiteraard is een Nederlandstalige meerderheid een van die principes. Als dit voorstel van resolutie wordt goedgekeurd, vragen we aan het College om erover te waken dat de politieke partijen die deel uitmaken van deze Raad en van het College toch geen meerderheid zullen vormen zonder Nederlandstaligen. M.a.w. vragen we aan het College om de individuele partijen onder een soort van toezicht te plaatsen. Dat is toch absurd. Ik begrijp dat het Vlaams Parlement een soortgelijke resolutie goedkeurt. Daarom heeft Vooruit die daar ook gesteund. Het Vlaams Parlement is een andere instelling: als die wil dat de meerderheid aan beide kanten wordt gerespecteerd, is dat de evidentie zelve. Daarin zit een institutionele logica. Dat is iets anders dan in de Raad zeggen aan de onderhandelaars dat ze zichzelf onder controle moeten houden.

Als ik collega Mathias Vanden Borre hoor over de ratio legis van zijn resolutie, dan begrijp ik dat hij wil dat de N-VA in de regering zit. Wat dat betreft heeft collega Stijn Bex er terecht op gewezen dat er andere meerderheden mogelijk zijn. Dan denk ik: is dit geen slechte cinema? Denkt u dat de mensen zitten te wachten op een resolutie van de VGC? Neen, zij willen dat er een regering komt, dat er bestuurd wordt en dat er beslissingen worden genomen. Zij willen niet de zoveelste resolutie en de zoveelste verklaring over hoe erg we het allemaal vinden. Er moet gewoon gewerkt worden.

Nogmaals, ten gronde vinden wij dat er een meerderheid moet zijn en het kan ook niet anders, want zonder een meerderheid kun je geen regering installeren. Maar daarvoor hebben we geen resolutie nodig. De mensen en de stad zitten niet te wachten op wat hier vandaag gebeurt. Laten we ervoor zorgen dat iedereen zijn eigen ego en berekeningen overstijgt, zodat er een regering komt voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en ook een College voor de VGC.

Daarom zullen wij ons hier onthouden, maar hebben wel in het Vlaams Parlement voorgestemd.

De heer Jan Busselen (PVDA): Het zal voor u geen verrassing zijn dat wij het huidige systeem met het dubbele kiescollege achterhaald vinden. Collega Fouad Ahidar heeft er nog op gewezen. Eenmaal je in een kiescollege zit, dan zit je in een soort apartheidssysteem en mag je niet meer naar het andere. Dat leidt tot absurde situaties. Bijvoorbeeld mijn collega Bauwens, die verkozen is in het Franstalig kiescollege, zal nooit op een Nederlandstalige lijst kunnen staan. Het is een volkomen achterhaald systeem, want de stad is geëvolueerd in de laatste veertig à vijftig jaar. Wij zijn de op een na meest diverse stad op aarde, maar we zitten toch nog met een systeem dat uit de vorige eeuw komt. Wij willen nadenken over een nieuw kiescollege en we zijn niet alleen. Mensen als Philippe Van Parijs en Dave Sinardet zijn ook voor een moderner tweetalig kiessysteem met een garantie voor de Nederlandstalige vertegenwoordiging.

Zolang de huidige regelgeving er is, moeten we die natuurlijk respecteren. Ik zal mij onthouden en dit om twee redenen. Deze resolutie is absurd. Ik citeer collega Stijn Bex, die het in de bevoegde commissie perfect samenvatte: *"Deze resolutie vraagt eigenlijk aan de leden van de Raad om aan het College te vragen dat het College erop toeziet dat de Raad geen stomme dingen zou doen, wanneer het Brussels Parlement ministers moet aanduiden."*

Na 500 dagen wordt alles een beetje vaag en komen we met kafkaiaans aandoende resoluties. En dat is, ook volgens collega Stijn Bex, *"een extra toevoeging aan het absurde theater dat we in Brussel al anderhalf jaar meemaken".* Ik ben het daar volledig mee eens. Daarom zal ik ook niet deelnemen aan een extra scène van het slechte theater dat wij al 544 dagen aanschouwen. Ten tweede gaat deze resolutie voorbij aan de realiteit van de Brusselaars.

Net zoals woensdag horen we vandaag de Brusselaars weer buiten staan. Zij staan daar niet met de vraag om de taalwetgeving te respecteren en hier garanties over te krijgen door middel van een resolutie. Zij verwachten antwoorden inzake de wooncrisis, armoedebestrijding, de wachtlijsten in de zorg, de middenveldorganisaties die de boeken moeten sluiten omdat er geen middelen meer zijn. Dat zijn de problemen waar de Brusselaars van wakker liggen. En deze resolutie rept daar met geen woord over.

Als wij een signaal willen geven, laat dit dan een signaal zijn aan de Brusselaars, die al bijna twee jaar wachten op een regering die werkt, investeert en keuzes maakt in hun belang. Wij onthouden ons. Er moet respect zijn voor de taalwetgeving, zeker, maar er moet een regering komen en deze resolutie draagt daar niet toe bij.

De heer Benjamin Dalle (cd&v): Deze resolutie vraagt dat een regering zou kunnen steunen op een Vlaamse meerderheid. Dat is de evidentie zelve. Maar wat de collega's hebben gezegd, klopt ook. Het kan niet anders. Een regering met volheid van bevoegdheid kan slechts gevormd worden met een Vlaamse meerderheid. In die zin is het voorwerp van de resolutie overbodig, maar inhoudelijk zijn we het ermee eens en kunnen we er niet tegen zijn.

Toch een aantal opmerkingen. De eerste sluit aan bij wat collega Stijn Bex al zei over Team Fouad Ahidar. Dit was het eerste veto in de formatie. Dat kwam van een aantal partijen waaronder de grootste Franstalige partij, die de leiding had in de formatie. Een regering met een Vlaamse meerderheid is een regering die is samengesteld uit een meerderheid van de Vlaamse partijen. Ik neem aan dat u akkoord gaat. Dat gaat zeer moeilijk met vier partijen. Daarom zijn er volgens mij drie mogelijkheden.

Eerste mogelijkheid: je doet het zoals het altijd ging, met drie partijen. In de geschiedenis van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en van de VGC hebben we nooit bestuurd met meer dan drie partijen. Door de verkiezingsuitslag en de overwinning van Team Fouad Ahidar was de enige mogelijkheid om dit te doen een regering vormen met Team Fouad Ahidar. Een logische samenstelling zou wellicht een regering Groen, Vooruit.brussels en Team Fouad Ahidar zijn geweest. Andere combinaties zijn denkbaar, maar dit leek een logische coalitie met twee winnaars van de verkiezingen en Vooruit.brussels. Dat is democratisch eigenlijk de logica.

Als je dan toch een Vlaamse meerderheid in de regering wil, kan je zoeken naar oplossingen. Een mogelijkheid is een regeringscommissaris. Maar een regeringscommissaris is een ambtenaar aangesteld door een minister en dus geen regeringslid, in tegenstelling tot de ministers en staatssecretarissen. Als je dat wil oplossen, dan zijn er slechts twee opties.

Met een bijzondere ordonnantie kun je een extra staatssecretaris creëren. Dat is technisch mogelijk. Het is misschien een moeilijk beeld in een tijd waarin er te veel politieke mandaten en te weinig middelen zijn. Maar het kan wel en het kan ook budgetneutraal door extra te besparen. In heel die periode heb ik vastgesteld dat Open Vld en N-VA dit hebben geweigerd.

Een laatste mogelijkheid voor een regering met een meerderheid van Vlaamse partijen is dat de Franstaligen een inspanning zouden doen. Ze zouden dan een van hun twee staatssecretarissen afstaan aan een Vlaamse partij om die problematiek te regelen. Dit voorstel is deze zomer ook gedaan door de heer Yvan Verougstraete. Dit werd geweigerd door Open Vld.

Als men hier dan spreekt over de noodzaak van een regering met een Vlaamse meerderheid, dan dring ik er wel op aan dat die regering daadwerkelijk kan steunen op een Vlaamse meerderheid. Dat betekent ofwel een coalitie met Team Fouad Ahidar, ofwel een regeling met de Franstaligen ofwel de creatie van een extra staatssecretaris via een bijzondere ordonnantie.

Ten tweede, heb ik in de commissie en ook hier vastgesteld dat Open Vld deze resolutie steunt. Dat vind ik merkwaardig. Sinds de zomer zien we dat Open Vld het voorstel van de heer Yvan Verougstraete weigert over een regering met een Vlaamse meerderheid en een extra staatssecretaris en een staatssecretaris minder voor de PS.

Bovendien is er op vraag van Open Vld tien weken lang onderhandeld zonder de N-VA – terwijl het toch een eis was van Open Vld om samen te onderhandelen – en zonder Vlaamse meerderheid. In de commissie heb ik het opiniestuk van de heer Quinten Jacobs in *De Tijd* geciteerd. Daaruit blijkt duidelijk dat het vreemd is om een Vlaamse meerderheid te vragen, maar dan wel zonder Vlaamse meerderheid te beslissen over het allerbelangrijkste thema, met name de meerjarenbegroting en de begroting van 2026.

Het zijn inderdaad moeilijke tijden. We moeten proberen constructief voort te werken. Een partij die zegt dat ze niet wil onderhandelen, is geen goede zaak. Mocht er geen Vlaamse meerderheid mogelijk zijn, zou ik Open Vld nog begrijpen. Er lagen echter voorstellen op tafel om met vier partijen te onderhandelen, met een Vlaamse meerderheid. Dat was perfect mogelijk. Ik vind het bijzonder merkwaardig dat Open Vld dit toch steunt. Het woord hypocrisie is daarvoor toepasselijk.

Ik heb in de bevoegde commissie twee amendementen ingediend die evident leken. Het eerste amendement gaat over de erkenning dat de VGC verantwoordelijk is voor ongelooflijk belangrijke thema's zoals onderwijs, jeugdbeleid, sport, cultuur, welzijnsbeleid en zorg voor mensen. In tijden van besparing moet daar natuurlijk ook op bespaard worden. We vragen echter aan het Gewest om dat niet disproportioneel te doen en om niet meer te besparen op de Gemeenschapscommissies dan op de gewestelijke kerntaken. Dat amendement is jammer genoeg weggestemd. Ik begrijp dat er zorgen zijn omdat het om de begroting gaat en men de handen vrij wil houden in de begrotingsdiscussie, maar ik vind het jammer.

Wat ik helemaal niet begrijp, is dat mijn amendement over tweetaligheid is weggestemd. Wat is de rol van de VGC? Uitgerekend de heer Fouad Ahidar heeft daarop de nadruk gelegd. De VGC gaat uiteraard over de Vlaamse gemeenschap in Brussel en over de versterking van het Nederlands. Dat gaat over Vlaamse Vlamingen, Brusselse Vlamingen en Vlaamse Brusselaars, maar evengoed over alle Brusselaars die gebruikmaken van het Nederlands en zich willen bekennen tot de instellingen van de Vlaamse gemeenschap. Ze zijn misschien niet naar school geweest in het Nederlands, maar zeggen wel dat die instellingen een meerwaarde bieden. De kracht van de VGC is de kracht van het Nederlands.

Als we dan toch iets aan het College vragen, waarom nemen we dan niet de essentie van de VGC mee. Waarom bestaat de VGC in Brussel? Vanwege de Vlaamse, Nederlandstalige

aanwezigheid, vanwege het respect voor het Nederlands en vanwege het respect voor de tweetaligheid. Dat mijn amendement daarover is weggestemd, zelfs door N-VA – een partij die zichzelf Vlaams-nationalistisch of Vlaamsgezind noemt – is eerlijk gezegd hallucinant.

Alles samengenomen kunnen wij dit steunen. We vinden dat ook evident, maar het is een zeer mager beestje geworden. Er zit eigenlijk heel weinig in. De wetgeving is duidelijk. We vragen een toepassing van de wetgeving. Het wezen zelf van de VGC, het respect voor het Nederlands, wordt echter niet meegenomen. Ik vind dat jammer, maar het zal mij niet weerhouden om het voorstel van resolutie goed te keuren, weliswaar met weinig enthousiasme.

Mevrouw Imane Belguenani (Open Vld): Open Vld, Open Vld, Open Vld… Ik heb enkel dat gehoord. Ik denk dat u ook over ons droomt. U zegt vaker Open Vld dan cd&v. We moeten eens tellen hoe vaak u dat hebt gezegd in uw vijf minuten. In elke zin stond Open Vld.

Ik geef een paar objectieve vaststellingen mee. Ik stel vast dat u een deel van de oplossing had kunnen zijn, maar dat u hebt besloten er een politieke show van te maken. Ik stel vast dat u de eerste vijf maanden na de verkiezingen niet hebt willen meestappen in de meerderheid. U bent gestopt. We hebben vijf maanden op u gewacht. Ik stel vast dat u enkel wilt deelnemen als u een zitje hebt in de regering. Neem dus een deel van uw verantwoordelijkheid op.

De heer Benjamin Dalle (cd&v): Dat klopt uiteraard niet. Ik heb uitgelegd wat een regering met een Vlaamse meerderheid is: een regering samengesteld uit een meerderheid van partijen. Er is ons nooit zo'n voorstel gedaan en inhoudelijk is er nooit met ons gesproken. Wat u zegt, is onjuist. Het klopt dat ik Open Vld een aantal keren heb vermeld, maar ik heb duidelijk gemaakt waarom. Ik betreur dat uw partij de mogelijkheden voor een Vlaamse meerderheid in de regering niet heeft gesteund.

Mevrouw Imane Belguenani (Open Vld): Dan zegt u dus ook dat de formateur Elke Van den Brandt nog nooit met een voorstel is gekomen. U hebt dus nooit een concreet voorstel gekregen om een Nederlandstalige meerderheid te vormen? U hebt dat wel gekregen van de formateur. Ik doe niet mee aan dit theater, want u bent een slecht acteur.

Het signaal van de resolutie is duidelijk. Steunen wij een Nederlandstalige meerderheid? Ja. We hebben negen weken deelgenomen aan onderhandelingen om oplossingen te vinden voor Brussel. Het zijn existentiële keuzes. We hebben altijd gezegd dat we een Nederlandstalige meerderheid steunen. Wij zijn de enigen die sinds het begin de gevormde Nederlandstalige meerderheid tot op het einde hebben verdedigd, samen met Groen, Vooruit.brussels en N-VA. U bent niet meegegaan in een voorstel om een meerderheid te vormen. Dat is uw verantwoordelijkheid.

Mevrouw Sonja Hoylaerts (SV Brussel): Mijn collega's hebben hier al veel aangehaald. Ik wil niet in herhaling vallen en ook niemand aanvallen. Vandaag zitten we aan dag 544 zonder regering. De politieke stilstand treft onze Vlaamse instellingen. Beslissingen blijven liggen en de regering is beperkt tot de lopende zaken. De begroting draait op voorlopige twaalfden.

Nederlandstaligen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest vormen een sterke en onmisbare gemeenschap in deze stad. Wij hebben recht op stabiliteit, rechtszekerheid en op garanties dat onze positie ernstig wordt genomen.

Ik begrijp dat deze resolutie het signaal moet geven dat wij niet aan de kant mogen worden geschoven en dat we onze rol in Brussel met vertrouwen en overtuiging zullen blijven opnemen. Een Vlaamse meerderheid is echter sowieso noodzakelijk om een regering te vormen. Waarom dan deze resolutie? Er zijn genoeg mogelijkheden als iedereen zijn veto's en ego's aan de kant zet en geen postjes ambieert, maar werkt aan een regeringsvorming. Mijn nieuwe Nederlandstalige fractie, SV Brussel, die sinds vorige week een jaar bestaat, zal zich dan ook onthouden. Dit is een overbodige resolutie. In Brussel zijn er zoveel dringende problemen die schreeuwen om een regering die sowieso alleen met een Vlaamse meerderheid kan worden samengesteld.

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): Het was de bedoeling om het vandaag positief te houden en geen verwijten te lanceren naar een of andere partij. De resolutie was als signaal bedoeld voor een sterke Vlaamse gemeenschap in Brussel, voor ons bestaansrecht en om ons gelegitimeerde bestaansrecht hier te bevestigen.

Ik had gehoopt dit unaniem te kunnen doen, maar helaas is dit niet het geval. Sommige collega's zeggen dat het spel de afgelopen 544 dagen niet correct is gespeeld. Daar ben ik het volledig mee eens. Evenmin heb ik de bedoeling een volledig overzicht te geven van de voorbije 544 dagen, maar ik bevestig wel dat de enige Vlaamse meerderheid die in deze periode is gevormd, degene is waarnaar ik heb verwezen. Hypothetische andere meerderheden hebben enkel op papier bestaan en doen dit nog steeds. Blijven fantaseren over alternatieven kan, maar stemt niet overeen met de realiteit. De realiteit is dat door een Franstalig veto van de PS er een blokkering van het systeem is opgetreden namelijk de weigering om de toenmalige Franstalige meerderheid van MR, Les Engagés en de PS te laten samenwerken met de gevormde Vlaamse meerderheid van Open Vld, N-VA en Vooruit.brussels. Dat is de enige realiteit en niet allerhande hypotheses.

Deze resolutie is een signaal. Alle resoluties zijn dat. Het is een belangrijk signaal dat gaat over kleur bekennen en over het respecteren van de Vlaamse Gemeenschap. Steunen we dat of niet? Waarvoor zitten wij hier, collega's? De collegeleden kunnen wel persoonlijk onderhandelen. Zij zitten dan aan tafel en moeten uiteraard de steun van hun fracties krijgen. Wij vragen dat zij daarbij de wetten respecteren. Wat als morgen over een bijzondere meerderheid wordt gestemd? Zullen zij dat uit volle overtuiging doen met respect voor de wet? Dat is de vraag die vandaag voorligt en die is niet uit de lucht gegrepen. Ik heb er in de bevoegde commissie al naar verwezen. Zijn er de voorbije maanden enige signalen voorgevallen waarbij door Franstalige partijen actief op zoek is gegaan om die Vlaamse meerderheid buitenspel te zetten en zo zonder die Vlaamse meerderheid te kunnen voortgaan?

Dit is geen louter hypothetisch debat. Wie weet leeft dit nog altijd in de hoofden van sommige spelers van dit spel. Het zou slecht theater zijn, maar we moeten de basisregels respecteren. Daarover gaat dit. Een krachtig signaal uitsturen.

Collega Pascal Smet, het doet pijn vandaag te moeten vaststellen dat u uw initialen alle eer aandoet. U begint nog voor de sessie van start gaat met mij te schofferen. Ik ben dat wat beu. Ik zeg dit hier openlijk. U hebt mij inderdaad geschoffeerd. U hebt verwezen naar afspraken die niet zijn gemaakt om collega's hier "*en stommelings*" ervan te overtuigen voor het begin van de Raad. Ik vind dat niet correct. Ik verwacht van iedereen een correcte houding en dat afspraken worden gehonoreerd. En dat we zowel voor als achter de schermen elkaar respecteren.

De heer Pascal Smet (Vooruit.brussels): Waar hebt u het over?

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): Ik zal het u straks nog eens uitleggen.

De heer Fouad Ahidar (Team Fouad Ahidar): U zou dat best nu doen.

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): U zegt dat als wij ons onthouden andere partijen zich ook kunnen onthouden. Maar ik hoor van andere partijen dat er helemaal geen afspraken zijn gemaakt.

De heer Pascal Smet (Vooruit.brussels): Ik heb de sms nog. Ik herhaal, dit is slechte cinema. Ik heb u uitgelegd waarom wij ons onthouden. Wie heeft er hier de afgelopen 25 jaar in dit Gewest ruzie gemaakt?

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): Als er zoiets als een ontmoetingsrecht bestaat, wordt dat goedgekeurd een aangevraagd. U mag straks nog repliceren, maar ik heb het alleszins niet kunnen waarderen. Ik wil niet verder discussiëren. De Bijzondere Brusselwet, dat ligt hier ter tafel. Het verontrust me dan ook dat u zich hier vandaag onthoudt en niet consequent bent met uw collega's in het Vlaams Parlement. Deze duidelijke vraag wordt hier niet gedeeld door Vooruit.brussels. Ik stel dan ook de vraag wat er achter steekt. Dat kan geen louter toeval zijn en dat verontrust me dan ook.

Collega Dalle, ik respecteer uw parlementaire inzet. Dat heb ik altijd al gedaan. U hebt in de bevoegde commissie amendementen ingediend. U hebt deze echter niet op voorhand met onze fractie afgestemd. We hebben ze pas op de banken ontvangen. De doelstellingen die u naar voor schuift steunen we uiteraard zonder verdere discussie. Maar ik vond het niet nodig ze in deze resolutie in te brengen. Ze creëren geen meerwaarde. Het belang van het Nederlands in Brussel en het belang van de Vlaamse Gemeenschap staan voor ons buiten kijf. Daar hebben we die twee amendementen niet voor nodig. Ik onthoud wel uw steun voor de resolutie en ik onthoud ook de steun van andere collega's. Ik dank hen uitdrukkelijk. Ik betreur het dat sommige collega's zich zullen onthouden. Maar het is belangrijk hiermee verder te gaan en we onszelf niet buitenspel te zetten.

De heer Pascal Smet (Vooruit.brussels): Ik raad iedereen aan om hier vanavond nog eens naar te kijken. Wat zullen de mensen op straat hiervan denken? Deze resolutie geeft aanleiding tot de idee dat hier almaar wordt gezegd dat hij noch ik het was maar hij of zij wel. Wat brengt ons deze discussie?

Iedereen is het erover eens dat de resolutie eigenlijk niet nodig is omdat ze de evidentie zelf is. Maar sommige stellen dat ze de resolutie toch zullen goedkeuren om niet de indruk te geven dat ze tegen zijn.
Ik herhaal. We hebben er in het Vlaams Parlement voor gestemd omdat het in een andere instelling gebeurt. Dat in het Belgische kader op die manier wordt gestemd, stelt voor ons geen probleem. Maar hier in Brussel slechte cinema komen opvoeren zet geen aarde aan de dijk.

Tot slot, mijnheer Vanden Borre, heb ik heel mooie initialen. Maar als u daarmee wil insinueren dat de PS mij op enig ogenblik iets zou zeggen, dan kent u mij niet goed en hebt u de afgelopen twintig jaar geslapen want de enige aan Nederlandstalige kant die de afgelopen twintig jaar voortdurend tegen de PS is ingegaan ben ik wel. Dat kun je aan iedereen

navragen. Als ik hier iets kom vertellen doe ik dat uit persoonlijke overtuiging en namens die van mijn partij. Mijn partij is de mening toegedaan dat een Nederlandstalige meerderheid de evidentie zelve is anders kun je geen minister aanstellen. Heel dit debat toont alweer een ding duidelijk aan. Dat iedereen beter de mond zou houden en achter de schermen een regering vormen. Dat zou pas een daad van moed zijn en noodzakelijk voor Brussel.

De heer Benjamin Dalle (cd&v): Ik ben het met Pascal Smet eens dat dit debat weinig bijbrengt. Wat de amendementen aangaat die we niet zouden hebben afgestemd, is het zo dat ik deze in de voormiddag aan de griffie heb bezorgd om ze vervolgens in de namiddag in de commissie te bespreken. Dit is een gebruikelijke parlementaire manier van werken. Dit soort resoluties zou volgens mij inderdaad unaniem moeten worden goedgekeurd, maar ook unaniem worden ingediend.

We hebben bv. rond Molenbeek 2030 en nu rond de Zinnekesparade gezien dat als we unanimiteit vragen het eigenaardig is dat een fractie een resolutie volledig alleen indient en niet eerst rondvraagt of daar ook steun voor is. Dat is merkwaardig. En nu moeten wij horen dat we onze amendementen niet eerst hebben afgestemd. U bent eigenlijk wel voor, maar omdat we ze niet eerst hebben afgestemd stemt u toch tegen. Dat is een houding die niet op unanieme goedkeuring of steun is gericht. Dat vind ik wel jammer.

De heer Fouad Ahidar (Team Fouad Ahidar): Ik hoorde verschillende keren dat de Brusselaar niet zit te wachten op een resolutie van dit miniparlement. Er is echter een resolutie, en die helpt om kleur te bekennen. De heer Pascal Smet gaf aan dat niemand verwacht dat er een resolutie komt vanuit deze Raad. Ik ben er zeker van dat dit niet absurd is. Het is goed dat we kleur bekennen. In deze groep moeten we duidelijk zeggen dat we geen meerderheid zullen vormen zonder een meerderheid in de Nederlandstalige taalgroep. Dat is de kern van de boodschap. Als we het daarmee eens zijn, dan geven we die boodschap samen.

Het ontvangen van smsjes om een bepaalde opzet te steunen, is nog een ander verhaal. Wij willen het belang van de Brusselaar bekijken. Vandaag moeten we als Vlaamse Brusselaars aangeven dat het zonder ons zal zijn indien er geen meerderheid is in de Colleges van beide taalgroepen.

Mevrouw Sonja Hoylaerts (SV Brussel): Sommige raadsleden maken hiervan een schouwspel. Als kleinste fractie wil ik erop wijzen dat ik nooit gecontacteerd werd. Nochtans bestaat mijn fractie al een jaar. In het vierde leerjaar leerde ik het spreekwoord '*Spreken is zilver, zwijgen is goud*'. Bespreek deze zaken niet hier, maar aan een onderhandelingstafel. Ik doe een warme oproep om samen te zitten en goede dingen te doen.

Stemmingen

Het voorstel van resolutie over de onderhandelingen voor de vorming van een Brusselse Hoofdstedelijke Regering en de versterking van de belangen van de Vlaamse Gemeenschap in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest wordt aangenomen met 10 stemmen bij 3 onthoudingen.

Hebben ja gestemd: Fouad Ahidar, Imane Belguenani, Stijn Bex, Benjamin Dalle, Najima El Arbaoui, Sven Gatz, Celia Groothedde, Emile Luhahi, Mathias Vanden Borre, Gilles Verstraeten
Hebben zich onthouden: Jan Busselen, Sonja Hoylaerts, Pascal Smet

VRAGEN OM UITLEG (R.v.O., art. 59)

Een veilig en positief oudjaar voor Brusselse jongeren

De heer Fouad Ahidar (Team Fouad Ahidar): Jaar na jaar verloopt de Brusselse oudejaarsnacht minder als een moment van feest en verbondenheid en meer als een periode van spanningen, geweld en ernstige incidenten. Ook tijdens de nacht van 31 december 2024 op 1 januari 2025 was dat helaas het geval. Volgens *safe.brussels* ontving de brandweer 122 oproepen voor brandinterventies, bijna 50 % meer dan het jaar voordien. Meer dan 200 personen werden opgepakt, onder wie 60 minderjarigen, terwijl de hulpdiensten op verschillende plaatsen werden aangevallen met vuurwerk en projectielen.

Deze gebeurtenissen passen in een terugkerend patroon. Elk jaar opnieuw kampt ons Gewest met rellen, vernielingen en geweldsincidenten, die het imago van Brussel schaden en de veiligheid van bewoners en hulpverleners in gevaar brengen.

Achter deze cijfers schuilt ook een zorgwekkende maatschappelijke realiteit. Heel wat jongeren tussen 12 en 18 jaar vinden geen geschikte of veilige plek om oudjaar te vieren. Bij gebrek aan alternatieven brengen sommigen de nacht door op straat, vaak onder invloed van groepsdruk, met alle risico's van dien.

Nu de jaarwisseling nadert, wil ik graag weten welke voorbereidingen al getroffen zijn. Welke alternatieve feest-, culturele of sportieve activiteiten worden er voorzien voor jongeren van 12 tot 18 jaar tijdens oudejaarsavond? Zal het College een gerichte projectoproep lanceren ter ondersteuning van lokale of verenigingsinitiatieven voor deze doelgroep? Zal het collegelid publieke infrastructuur, zoals jeugdhuizen, cultuurcentra en sportzalen, openstellen om begeleide en veilige feestplekken te creëren?

De heer Emile Luhahi (Groen): De Brusselse oudejaarsnacht is helaas inderdaad te vaak geen moment van feest en verbondenheid, maar een periode van spanningen, incidenten en repressieve reacties. Elk jaar zien we hetzelfde patroon: jongeren die geen plek vinden om oudjaar op een positieve manier te vieren en gemeenten die daarop antwoorden met verboden, samenscholingsregels of repressieve maatregelen. In plaats van een aanbod te realiseren voor jongeren, worden zij vaak uit het straatbeeld geduwd. Als VGC moeten we durven investeren in positieve alternatieven, zoals plekken waar jongeren wel terechtkunnen en waar cultuur, sport en ontmoetingen centraal staan. Dat lijkt me logisch en noodzakelijk naast het veiligheidsbeleid.

Mijn vragen zijn gelijkaardig aan die van de heer Fouad Ahidar. Op welke manier wil de VGC tijdens de komende jaarwisseling extra kansen creëren voor jongeren om oudjaar op een positieve, verbindende manier te beleven? Wordt er al samengewerkt met jeugdorganisaties, sportpartners of culturele initiatieven? Lopen er gesprekken om VGC-infrastructuur toegankelijk te maken op 31 december 2025?

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): Dit is een pertinent thema. Helaas keert dit thema jaar na jaar terug in Brussel. Sommige straten veranderen echt in een gewelddadige chaos, waarbij hulpdiensten worden aangevallen en vuurwerk als wapen wordt gebruikt. Hele buurten veranderen in slagvelden, waarbij het uitdrukkelijk de bedoeling is om onze samenleving te ontwrichten. We kunnen nooit aanvaarden dat die feestelijke overgang naar

het nieuwe jaar uitmondt in wanorde. Voor ons is het duidelijk dat de oudejaarsrellen ontstaan door een gebrek aan een gecoördineerd beleid en daadkracht bij de overheid.

Het hoeft niet zo te zijn dat Brussel ieder jaar opnieuw synoniem staat voor rellen en dat de beelden van oudejaarsnacht de wereld rondgaan. Uiteraard bestaat het nulrisico niet. Niet elke ontsporing kan worden verhinderd. Toch tonen de afgelopen jaren steevast aan dat Brussel meer kan en moet doen. We kijken daarvoor uiteraard niet enkel naar repressie, maar ook naar preventie.

Zoals ik al betoogde in de plenaire vergadering van het Brussels Hoofdstedelijk Parlement, ben ik er rotsvast van overtuigd dat 99 % van de jongeren – van alle mensen eigenlijk – op oudejaarsavond een vreedzaam feest wil bouwen, met respect voor eenieder. We kampen met een kleine minderheid die de gelegenheid misbruikt om rellen aan te stichten.

In zulke gevallen is repressie natuurlijk noodzakelijk. Daarvoor ligt de verantwoordelijkheid bij het Gewest en de gemeenten. Er is nog veel meer nodig en we zullen daar nog over debatteren. In deze Raad moeten we ons echter vooral buigen over preventie, want ook de VGC kan nog meer zelf doen.

Ik sluit me aan bij de vragen die de overige raadsleden hebben gesteld. Hoe hebt u de voorbije jaren gehandeld vanuit uw bevoegdheden inzake cultuur, jeugd en sport? Overweegt u bijkomende initiatieven om het positieve karakter van oudejaar kracht bij te zetten en om een plek te bieden aan die 99 % die vreedzaam wil feestvieren?

De heer Jan Busselen (PVDA): Ook ik wil mij aansluiten bij de vraag van de collega Fouad Ahidar, die met pertinente cijfers kwam aanzetten. Vandalisme tijdens oudejaarsavond moet worden aangepakt met ordehandhaving en met preventie.

Er zijn immers dieperliggende symptomen. Sommige jongeren vinden geen plek in hun stad of in hun wijk. Ze voelen zich niet altijd welkom. Ze komen terecht op straat, worden stelselmatig geconfronteerd met een gebrek aan vrijetijdsvoorzieningen en aangepaste omkadering. Dat is onder andere een gevolg van politieke keuzes. Veiligheid begint bij investeringen in preventie, jeugdhuizen, straathoekwerk, sport, cultuur en laagdrempelige ontmoetingsplaatsen.

Daarom is het cruciaal dat het College inzet op alternatieven, zeker op oudejaarsavond. Ik heb daarom een bijkomende vraag voor het collegelid. Hoe worden straathoekwerkers, jeugdorganisaties, preventiediensten en lokale verenigingen, zowel in de weken vooraf als tijdens oudejaarsnacht zelf, betrokken bij de voorbereiding? Wordt hun aanwezigheid versterkt? Ontvangen zij extra middelen? Het zijn immers allemaal mensen die zich op oudejaarsavond moeten vrijmaken en dus niet zelf kunnen vieren met familie of vrienden. Daar zouden middelen tegenover moeten staan, opdat jongeren beter kunnen worden begeleid en opdat incidenten kunnen worden vermeden.

De heer Benjamin Dalle (cd&v): Ik dank de heer Fouad Ahidar voor zijn vragen en de collega's voor de aanvullingen. Ik zal mij daarom beperken tot de rol van het verbond van vzw's SAAMO. Hun project Samen op straat is ontstaan in Antwerpen – ik denk Borgerhout, Antwerpen-Noord en Antwerpen-Kiel.

In 2022 speelde Marokko in het WK voetbal. Naar aanleiding van die wedstrijden heeft SAAMO een werking met buurtvrijwilligers opgezet. Ouders en leden van de gemeenschap hebben alles in goede banen geleid, opdat jongeren die wedstrijden op een juiste manier zouden kunnen beleven. Het project was bijzonder succesvol.

Toen ik in de Vlaamse Regering verantwoordelijk was voor armoedebestrijding, besloot ik om het project uit te breiden naar Brussel, Willebroek, Gent en Vilvoorde. Ook in de Peterboswijk werd 'Samen op straat' een succes. De middelen die ervoor waren uitgetrokken – 1,3 à 1,5 miljoen euro – werden eenmalig vrijgemaakt, vanuit de redenering dat ze later konden worden geïntegreerd in de werking van lokale besturen.

Vlaams minister Caroline Gennez heeft besloten om het project niet te verlengen. Daarin was op zich ook niet voorzien. Niettemin is 'Samen op straat' volgens mij bijzonder nuttig, ook tijdens oudejaarsavond. Samenwerken met buurtvrijwilligers – vaak vaders uit de wijk – blijkt heel goed te werken.

Bekijkt u met SAAMO welke lessen zij hebben getrokken uit het project 'Samen op straat'? Kan het worden ingezet tijdens oudejaarsavond om rellen te vermijden en om ervoor te zorgen dat iedereen een fijne avond beleeft?

Collegelid Ans Persoons: Hartelijk bedankt om dit thema aan te kaarten. Zowel vanuit mijn VGC-bevoegdheid Jeugd als vanuit mijn bevoegdheid van de Brusselse brandweer ligt dit onderwerp mij na aan het hart. Hier in de Raad zal ik natuurlijk vooral bij de invalshoek Jeugd blijven stilstaan.

Het klopt dat heel wat jongeren tussen 12 en 18 jaar oud geen geschikte of veilige plek vinden om oudjaar te vieren. De VGC-jeugddienst maakte dezelfde analyse. Zij kregen van verschillende jongeren en collectieven signalen te horen. Ik heb ze aangekaart op het structureel overleg met de regionale jeugdpartners, maar die gaven aan dat ze zelf weinig kunnen aanbieden omdat ze hun personeel tijdens de feestdagen maar beperkt kunnen inzetten.

De jeugddienst heeft daar proactief op ingespeeld door binnen de reguliere *à Fonds*-subsidies een oproep te doen voor specifieke projecten in de periode rond oudejaar. Jongeren tussen 12 en 25 jaar en jongerencollectieven konden tot 3.000 euro aanvragen om in de week rond oudejaarsavond activiteiten te organiseren. We hebben daarnaast de jeugdhuizenkoepel Entree gevraagd om na te gaan welke jeugdhuizen hun deuren op dat moment konden openzetten, zodat we als *matchmaker* kunnen optreden tussen projecten en locaties.

Jongeren konden een projectvoorstel indienen, dat vervolgens door juryleden uit het werkveld werd beoordeeld en van feedback werd voorzien. De oproep leverde een breed en gevarieerd aanbod aan alternatieve feest-, culturele en verbindende jongerenprojecten op.

De besluitvorming over deze projecten is nog niet rond, dus ik kan u vandaag nog niet meer informatie geven over welke projecten op basis van het advies van de jury middelen zullen krijgen. Heel binnenkort kan dat wel, en dan zal ik u die gegevens bezorgen.

Het is dus absoluut de bedoeling om positieve projecten en alternatieven aan te bieden in de eindejaarsperiode. Jongeren geven zo een positief signaal, met projecten voor en door jongeren, en in hun eigen wijk.

Ten slotte, geef ik graag mee dat het niet de taak van het jeugdwerk is om te waken over de veiligheid van de stad, ook niet op oudejaarsavond. Wel ben ik ervan overtuigd dat het jeugdwerk vanuit zijn nabijheid, binnen de vrijetijdsbeleving, een cruciale rol kan spelen voor jongeren. Ik ben dus blij dat de vraagstelling vandaag grotendeels toegespitst is op een positieve avond, en dat het preventieve ook aandacht krijgt, naast het repressieve.

Laat ons hopen dat oudejaarsavond 2025 alvast meer positiviteit mag brengen dan de vorige jaren. Onze politie en brandweer zullen die avond hun taken doen. Het is een zware avond, dus ik dank hen bij voorbaat voor hun inzet. Hopelijk kunnen de jongeren in onze stad onder meer via *à Fonds* en de VGC een fijne en veilige avond beleven, want laten we niet vergeten dat zij de grootste slachtoffers zijn van zinloos geweld in deze stad.

De heer Fouad Ahidar (Team Fouad Ahidar): Nog een paar opmerkingen. De heer Ilyas Mouani is veel bezig met dit thema. Ik wil hem daarvoor bedanken en wil niet doen alsof wij de enigen zijn die ons over dit vraagstuk buigen.

Collegelid Ans Persoons: Hij heeft een voorstel van resolutie ingediend dat verschillende raadsleden ondersteunen.

De heer Fouad Ahidar (Team Fouad Ahidar): Goed dat u het zegt, want hij is er al lang aan bezig. Ik ben blij dat we dezelfde analyse delen, zowel de Administratie als uzelf.

Tussen 1995 en 1999, bijna dertig jaar geleden was ik betrokken bij Centrum West in Sint-Jans-Molenbeek. Met oudjaar openden wij onze zaal waar mensen een film konden kijken. Met Nieuwjaar keken we naar het vuurwerk. Rond 00:30, 1:00 keerden we terug naar de zaal, waar we nog tot 3:00 bleven. Er waren allerlei activiteiten: je kon biljarten of met elkaar in gesprek gaan, op je gemak iets eten of samen vieren.

Zulke locaties zijn er nog steeds. Misschien kunnen ze een deel van de oplossing uitmaken? Kan de jury rekening houden met infrastructuur die kan worden opengesteld? Goed dat we u niet bijkomend zullen moeten vragen om de keuzes van de jury aan ons mee te delen, mevrouw het collegelid.

Ik benadruk het belang van nabijheid en positiviteit. Als jongeren niets te doen hebben, bestaat het risico dat ze stommiteiten begaan. We kunnen onze bijdrage leveren door die jongeren bezig te houden. Zo kunnen ze zelf ook plezier maken.

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): Ik kijk uit naar de bekendmaking van de partnerschappen en de uitkomst van de oproep die u hebt gelanceerd. Als ik het goed begrijp, doet het College dit al een paar jaar. Of is dit de eerste keer?

Collegelid Ans Persoons: Het is de eerste keer dat we specifiek over oudjaar een oproep lanceren.

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): Dat is mooi. Verder moeten we binnen de gewestbevoegdheden en lokale bevoegdheden kijken welke stappen er nog kunnen worden gezet.

Die 1 % relschoppers kun je moeilijk bereiken met positieve initiatieven, vrees ik. Repressie zal nodig blijven. Wij vragen op dat vlak bijkomende maatregelen, maar dat is uiteraard een ander debat waar ik later nog op zal inhaken.

De heer Jan Busselen (PVDA): Ik beaam graag dat raadslid Ilyas Mouani zich al geruime tijd over deze zaak buigt.

Jongerenorganisaties geven tijdens structureel overleg zelf aan dat ze niet de middelen hebben om tijdens oudejaarsavond extra medewerkers vrij te maken. Daar moeten we aan werken.

Ook de projectoproep verwelkom ik, maar het is geen structurele maatregel. De heer Benjamin Dalle sprak over het succesvolle project Samen op straat van SAAMO. Helaas is het afgeschaft door Vlaams minister Caroline Gennez. *(Opmerkingen van de heer Benjamin Dalle)*

Correctie, de minister heeft het project niet afgeschaft; ze heeft het niet hernomen. Ik hoop dat we uit de komende oudejaarsavond lessen zullen trekken om wel structurele maatregelen te treffen. Het probleem doet zich immers ieder jaar voor.

De heer Benjamin Dalle (cd&v): Ik sluit me aan bij uw visie dat het niet de kerntaak van het jeugdwerk is om oudejaarsavond te organiseren. Toch kunnen jongerenorganisaties een positieve rol spelen.

Het project Samen op straat is niet afgeschaft. Het ging om tijdelijke impulsmiddelen die niet zijn verlengd vanuit de gedachte dat het initiatief moet worden geïntegreerd in de werking van SAAMO of door lokale besturen kan worden opgepikt.

Mevrouw het collegelid, u hebt mijn vragen hieromtrent niet beantwoord. Heeft dat ermee te maken dat SAAMO binnen het College onder het departement Welzijn valt? Ik stel voor om alle mooie projecten die rond oudejaar worden georganiseerd, af te toetsen met collegevoorzitter Elke Van den Brandt. Bekijkt u ook eens met haar of Samen op straat en SAAMO versterking kunnen leveren?

Collegelid Ans Persoons: SAAMO is geen partner die vanuit het jeugdwerk wordt gesubsidieerd. Dat was ik inderdaad vergeten te zeggen. Ik zal de boodschap overmaken aan het departement Welzijn.

- *Het incident is gesloten.*

VGC-aanbod aan jeugd- en sportactiviteiten tijdens de kerstvakantie

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): Deze vraag ligt natuurlijk in het verlengde van het vorige debat, maar gaat nog iets breder. Ik wil het namelijk hebben over de VGC-inspanningen tijdens de hele kerstvakantie. De kerstvakantie is immers een periode waarin vele Brusselse gezinnen rekenen op een kwalitatief, toegankelijk en betaalbaar aanbod aan sportkampen, speelpleinen en andere vrijetijdsactiviteiten.

De VGC speelt daarin traditioneel een belangrijke rol, wat onze fractie natuurlijk waardeert. In de komende kerstvakantie organiseert de VGC opnieuw een reeks sportkampen, speelpleinen en creatieve activiteiten in diverse VGC-sporthallen en gemeenschapscentra.

De VGC-Sportdienst organiseert bv. Sportmix en Mini Sportmix. Dat zijn kampen voor diverse leeftijdsgroepen. In verschillende Brusselse gemeenschapscentra en speelpleinen worden bovendien creatieve workshops aangeboden voor kinderen, gaande van de kleuterklas tot de middelbare school.

In september 2025 stelde ik een vraag over de evaluatie van de zomerkampen. Een deel van die evaluatie was op dat moment nog in opmaak. Een ander deel was reeds beschikbaar. Uit de voorlopige bevindingen kwam een aantal aandachtspunten naar voren: toenemende druk op het vrijetijdsaanbod en de groeiende wachtlijsten, de impact van het verschil tussen Vlaamse en Franstalige schoolvakanties, de nood aan voldoende goede animatoren, het belang van duidelijke communicatie met ouders, en tot slot de rol en betrokkenheid van de Brusselse gemeenten.

Met het oog op de komende kerstvakantie stel ik mij de vraag in welke mate deze aandachtspunten werden meegenomen in de voorbereidingen. Is de evaluatie van de zomerkampen afgerond? Kunnen we ze ontvangen of inkijken? Is de geplande evaluatie van het decreet Buitenschoolse Opvang en Activiteiten (BOA) afgerond?

Wat betreft het aanbod van de VGC, hoeveel jeugd- en sportactiviteiten worden door de VGC georganiseerd of ondersteund tijdens de komende kerstvakantie? Hoe evolueerden de inschrijvingscijfers tijdens de kerstvakantie de voorbije jaren?

Volstaat het huidige aanbod om aan de vraag te voldoen? Hoeveel kinderen hebben ondanks een poging om in te schrijven geen plaats gevonden? Is er voldoende aanbod voor kinderen met een extra zorg- of begeleidingsnood?

Beschikt de VGC over voldoende infrastructuur? Is het aanbod van de VGC voldoende gespreid over de 19 gemeenten?

Worden er maatregelen genomen om het verschil in schoolvakantiekalenders tussen de Vlaamse en Franse Gemeenschap op te vangen?

Tot slot: hoe beoordeelt u het Nederlandstalig aanbod van de 19 Brusselse gemeenten? Zijn er gemeenten waar het Nederlandstalig aanbod onvoldoende is?

Collegelid Ans Persoons: Bedankt voor uw bezorgdheid over een kwalitatief, toegankelijk en betaalbaar aanbod in de vakantieperiodes. Zoals u weet, is dat een bezorgdheid die het College deelt.

De evaluatie van de zomerkampen is intussen volledig afgerond. Er kwamen enkele belangrijke aandachtspunten naar voren. Die aandachtspunten nemen we mee in de verdere planning en organisatie van het aanbod in de zomer van 2026. Het eerste aandachtspunt was kwaliteitsbevorderend werken: we moeten blijven inzetten op het versterken van de inhoudelijke en pedagogische kwaliteit van de activiteiten, inclusief ondersteunende maatregelen voor monitoren en begeleiders. Een tweede element dat naar voren kwam, is dat we beter moeten inspelen op gedetecteerde noden. Er is nood aan een betere spreiding van het

VGC-aanbod op basis van leeftijd, locatie en periode, zodat het geheel beter aansluit bij de vraag en meer gezinnen bereikt. Met die evaluatie gaan we natuurlijk aan de slag, dat heb ik al aangegeven.

De Buitenschoolse Opvang en Activiteiten (BOA) kunnen we op dit moment nog niet evalueren, omdat we momenteel VGC-breed aan een nieuw kader werken. Sinds september 2025 loopt wel het onderzoek *Brussel in kaart, gezinnen in beeld*. In het eerste deel brengt de Arteveldehogeschool de capaciteit en de spreiding van het Nederlandstalig aanbod rond opvang en vrije tijd voor schoolgaande kinderen van 2,5 tot 12 jaar in Brussel in kaart. Het tweede deel bestaat uit een breed nodenonderzoek bij gezinnen rond opvang en vrije tijd. Dat onderzoek ging van start in september 2025 en loopt tot september 2026.

Wat betreft uw vragen rond het aanbod tijdens de komende kerstvakantie geef ik u graag een opsomming. Wanneer ik het over plaatsen heb, gaat het telkens over een kind gedurende een week. Niet alle plaatsen zijn op dit moment ingevuld, omdat er bij bepaalde doelgroepen meestal wachtlijsten zijn. Zo zijn er nog open plaatsen voor 10- tot 12-jarigen en is er een tekort voor de leeftijdsgroep 2,5 tot 4 jaar.

Voor de VGC-Sportdienst, ons eigen aanbod, zijn er 150 plaatsen, waarvan er 124 ingevuld zijn; 67 kinderen staan op de wachtlijst. Bij Aximax zijn er 64 plaatsen, waarvan 58 ingevuld, met 40 kinderen op de wachtlijst. In de gemeenschapscentra zijn 27 beschikbare plaatsen, die allemaal ingevuld zijn, met 17 kinderen op de wachtlijst.

Wat betreft de sportsubsidieaanvragen voor 2025, dus voor clubs en organisaties, ontvingen we 3 aanvragen voor in totaal 157 plaatsen: bij Rebels 120 plaatsen, bij Atlemo 30 plaatsen en bij BBJJA 50 plaatsen. Voor de jeugdsubsidieaanvragen vroegen 8 organisaties een subsidie aan voor vakantie-initiatieven, goed voor 11 speelweken en in totaal 761 plaatsen.

De inschrijvingen voor de komende kerstvakantie zijn op dit moment nog niet volledig afgesloten, waardoor we geen definitieve cijfers kunnen geven over het aantal kinderen dat ondanks een inschrijvingspoging geen plaats heeft gevonden. Wat betreft het ondersteunende aanbod hebben we nog geen gedetailleerde cijfers, die krijgen we wanneer de verslagen van de partners binnenkomen. Voor het eigen VGC-aanbod kunnen we die cijfers wel geven.

We weten dat het eigen aanbod voor de kerstvakantie sinds 2021 gestegen is van 71 naar ongeveer 240 plaatsen. Het aantal inschrijvingen en de lengte van de wachtlijst stijgen evenredig mee met het aanbod. Dat is in lijn met de algemeen waargenomen druk op het Nederlandstalige vrijetijdsaanbod. Het is fijn dat het zo populair is, maar we moeten het natuurlijk ook kunnen volgen.

Er is vandaag aandacht voor kinderen met extra zorg- of begeleidingsnood. De volledige vraag kennen we nog niet; ook daarvoor wachten we de resultaten van het brede onderzoek af. Kinderen met extra zorg- of begeleidingsnood kunnen vandaag rekenen op een een-op-een begeleiding tijdens de speelweken. Daarnaast is er coaching voor begeleiders op basis van de specifieke noden van het kind. En ten slotte is het belangrijk dat we goede *matches* maken: de inhoud van de speelweek moet passen bij de wensen en noden van het kind, en er moet voldoende draagkracht zijn binnen het team om die noden op te vangen.

Voor het eigen aanbod schatten we in dat er in principe voldoende infrastructuur is om een passend aanbod te organiseren. De beschikbaarheid van infrastructuur hangt echter nauw

samen met de uitbating ervan, personeel voor onthaal, logistieke ondersteuning en toezicht. Zeker tijdens de kerstvakantie is dat niet evident, omdat veel medewerkers graag verlof nemen en sommige voorzieningen gesloten zijn. Daardoor kan niet elke beschikbare locatie effectief ingezet worden.

Wat het verschil in schoolkalenders betreft: voor de kerstvakantie is er geen probleem, want die valt in de Vlaamse en Franse Gemeenschap op hetzelfde moment.

De Brusselse gemeenten kunnen subsidies aanvragen voor aanbod en doen dat in verschillende mate. Het Nederlandstalig aanbod is, zoals u weet, niet overal voldoende. Het lopende onderzoek zal meer duidelijkheid brengen over de spreiding van het aanbod over de 19 Brusselse gemeenten. Dat geeft ons een precies en transversaal beeld waarop we de komende jaren kunnen inspelen om aan de juiste noden te voldoen.

U kan erop rekenen dat ik er in de toekomst steeds voor zal zorgen dat er een aanbod is dat breed verspreid en toegankelijk is voor iedereen.

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): U weet dat ik op regelmatige basis vragen stel over dit onderwerp, omdat er naar mijn gevoel wel degelijk een lijn in zit. Ook in de antwoorden die we krijgen, zien we dat er zaken worden vastgesteld en dat eraan wordt gewerkt: het kwalitatieve aanbod, het creëren van meer plaatsen, het samenwerken met meer partners. Dat zijn allemaal positieve evoluties die we moeten blijven onderstrepen. En dat heeft succes, zoals u ook aangeeft. Ik vind het bovendien een mooie zaak dat we via het vakantieaanbod kunnen werken aan de kennis van het Nederlands, aan verdere integratie, aan samenlevingskansen en dergelijke meer. Dat zijn allemaal goede zaken.

Het enige punt waarin we van mening verschillen, is de discussie over de rol van de gemeenten. Daar blijf ik op hameren. Wat we met de VGC doen, moet aanvullend zijn. In de eerste plaats zouden de gemeenten hun burgers in het Nederlandstalig en Franstalig aanbod gelijkwaardig moeten behandelen. In de praktijk weten we dat dat onvoldoende of soms zelfs niet gebeurt. Ik denk dat daar echt nog aan moet worden gewerkt.

In de eerste plaats kijk ik naar de Vlaamse schepenen om meer te doen, maar u zit op regelmatige basis samen met die Vlaamse schepenen en ik denk dat het nuttig is om dit nog sterker onder de aandacht te brengen. U zegt dat we subsidies ter beschikking stellen, maar zelfs dan wordt er soms niet aan voldaan. Dan denk ik dat er nog ruimte is om daar echt een focus van te maken. Ik denk dat de studie dat ook heel duidelijk zal aantonen. Eigenlijk weten we het allemaal, maar hopelijk zullen de cijfers het nu ook zwart op wit bevestigen dat daar verder aan moet worden gewerkt.

- *Het incident is gesloten.*

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitster: Ik stel voor dat collegelid Dirk De Smedt eerst antwoordt op de vragen om uitleg die aan hem werden gesteld en dat collegevoorzitter Elke Van den Brandt daarna antwoordt. *(Instemming)*

VRAGEN OM UITLEG (R.v.O., art. 59)

Ongelijke toegang tot CLIL-onderwijs

De heer Emile Luhahi (Groen): Het CLIL-onderwijs, of '*Content and Language Integrated Learning*', is een vorm van meertalig onderwijs waarbij een niet-taalvak in een andere taal dan het Nederlands wordt gegeven. Denk bv. aan boekhouden in het Engels of aardrijkskunde in het Frans. Het bestaat al sinds de jaren '90 en wordt vanuit Europa gepromoot om jongeren tegen hun 18de drietalig te maken.

Een recent onderzoek van de Vrije Universiteit Brussel toont aan dat slechts 5 scholen in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel CLIL aanbieden. Het gaat daarbij voornamelijk om scholen waar vooral leerlingen met hogere SES-indicatoren (socio-economische status) schoollopen. M.a.w. CLIL is vandaag vooral beschikbaar voor leerlingen die al stevig in het onderwijs staan. In Brusselse scholen met veel leerlingen met lagere SES-indicatoren wordt CLIL nauwelijks aangeboden en in het beroepsonderwijs is het zelfs uitzonderlijk.

Nochtans is talenkennis op de arbeidsmarkt bijzonder belangrijk. CLIL kan daar dus een belangrijke hefboom zijn. Daarom had ik de volgende vraag. Hoe beoordeelt u de vaststelling dat CLIL onbestaande is in scholen met veel kansarme leerlingen? Bent u bereid om samen met de VGC te bekijken hoe Brusselse scholen ondersteund kunnen worden om CLIL-onderwijs toegankelijker te maken voor alle leerlingen, ongeacht socio-economische achtergrond?

Collegelid Dirk De Smedt: *Content and Language Integrated Learning* (CLIL) is een onderwijsmethodiek in het secundair onderwijs waarbij voor maximaal 20 % van de onderwijstijd vakinhoud, zoals geschiedenis, biologie en wiskunde, wordt aangeboden in een andere taal dan de onderwijstaal, het Nederlands.

U geeft terecht aan dat 5 secundaire scholen CLIL aanbieden: GO! Atheneum Unesco Koekelberg, Atheneum GO! 4 Business Sint-Jans-Molenbeek, GO! Kunsthumaniora Brussel Laken, GO! Atheneum Etterbeek en GO! Atheneum Sint-Pieters-Woluwe.

Ik ben het niet helemaal eens met uw conclusie. Het klopt dat uit onderzoek van de VUB blijkt dat scholen met CLIL doorgaans minder kansarme leerlingen hebben dan gemiddeld in Vlaanderen. Uit een eigen analyse van de Onderwijs Kansarmoede- indicatoren (OKI) in de laatste leerlingentellingen is de vaststelling dat in vier van de vijf CLIL-scholen in Brussel de risicokenmerken van de betrokken leerlingen voor kansarmoede lager zijn dan in Vlaanderen.

De onderzoekers van VUB hebben zelf geen afdoende verklaringen gevonden voor de vaststelling uit hun onderzoek. U begrijpt dat ik me niet geplaatst voel om daar dan zelf conclusies uit te trekken. Ik heb in het verleden al aangegeven dat ik graag beleid en beleidsontwikkeling baseer op onderbouwd onderzoek. Toch hebben de onderzoekers een aantal hypothesen ontwikkeld. Een eerste is dat kansarme gezinnen er vaker voor kiezen om hun kind in te schrijven in een school zonder de CLIL-methodiek. Anderzijds kiezen scholen met meer kansarme leerlingen veeleer om geen CLIL aan te bieden. Mogelijk is dat te verklaren door de extra uitdaging die het opstarten en uitvoeren van de CLIL-methodiek met zich meebrengt. Daarnaast moeten scholen parallel aan de CLIL-klassen ook een Nederlandstalige klas aanbieden, wat dus ook meer leerkrachten vraagt. Zoals u weet, kampt Brussel met de nodige uitdagingen op dat vlak.

In Brussel zijn de randvoorwaarden om een doorgedreven vorm van CLIL-onderwijs in te voeren in Brussel vaak niet ingevuld. Om CLIL-onderwijs te kunnen aanbieden moet een school beantwoorden aan een heel aantal selectiecriteria. Dat is voor scholen niet altijd haalbaar.

Wat de ondersteuning betreft, vereist de complexe en diverse taalsituatie van de Brusselse leerlingen een aanpak op maat. Er bestaat niet een model dat toepasbaar is in alle scholen en alle contexten. Als de doelstelling is om alle Brusselse leerlingen meertalig te laten opgroeien, dan is er een combinatie nodig van instrumenten en leermethodes: moedertaalondersteuning, krachtig taalvaardigheidsonderwijs Nederlands, vormen van vroeg en laat taalonderwijs, taalgericht vakonderwijs, CLIL, taalstimulering buiten de schoolmuren en dergelijke meer.

Scholen kunnen kiezen uit verschillende manieren om met talen om te gaan, afhankelijk van de noden en mogelijkheden van hun leerlingen en van hun team. Dat werken de scholen zelf uit in hun taalbeleidsplan. CLIL is een van die mogelijkheden, maar niet altijd de beste keuze voor elke school en voor de leerlingenpopulatie. Soms zijn andere vormen van taalonderwijs beter. Elke Brusselse school kiest zelf welke aanpak het beste past bij haar onderwijsproject en leerlingen.

De VGC biedt via het Onderwijs Centrum Brussel (OCB) ondersteuning. Dat centrum speelt een belangrijke rol in de kwaliteitsondersteuning voor scholen in het omgaan met taal en meertaligheid. Taal is een van de centrale thema's waarrond scholen een ondersteuningstraject kunnen opstarten met het OCB. Scholen krijgen begeleiding bij het uitwerken van hun talenbeleid, het inzetten van thuistalen, taalinitiatie en talensensibilisering.

Het is daarbij zeker belangrijk dat we in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel blijven focussen op een goede verwerving van de schooltaal Nederlands met een aanpak afgestemd op taalheterogene leerlingengroepen. Voor veel Brusselaars is het Nederlands een hefboom om deel te nemen aan de maatschappij. Het onderwijs is daarbij vaak de eerste en belangrijkste plek om het Nederlands te verwerven. De meertalige achtergrond van veel leerlingen kan en moet daarbij ingezet worden om de kennis van die schooltaal verder te versterken.

De heer Emile Luhahi (Groen): Het antwoord is heel duidelijk. Het is inderdaad belangrijk dat de schooltaal versterkt wordt. Ik hoop dat de VGC via het OCB ook werkt aan het stimuleren van die meertaligheid.

- *Het incident is gesloten.*

Crèche-aanbod van de VGC in Brussel

De heer Gilles Verstraeten (N-VA): Voor de kinderopvang geldt in principe de Europese Barcelonanorm, die stelt dat 45 % van de kinderen gebruik moet kunnen maken van kinderopvang. De kinderopvang in Brussel kampt echter al jaren met een structureel tekort aan opvangplaatsen. De situatie lijkt bovendien enkel verder te verslechteren, getuige bepaalde crèches die genoodzaakt waren hun deuren te sluiten, zoals crèche Kiekeboe.

Het verschil in aanbod tussen de gemeenten is groot. Voor veel ouders is toegang tot opvang nog altijd niet vanzelfsprekend. Tegelijk vormt het personeelstekort een structureel probleem,

met tijdelijke sluitingen, vermindering van capaciteit en onzekerheid over de beschikbaarheid van gekwalificeerde medewerkers tot gevolg.

Binnen het complexe speelveld van de kinderopvang bestaat er een samenspel tussen de Vlaamse overheid en de VGC, waarbij die laatste C aanvullende inspanningen moet leveren die inspelen op de specifieke noden in Brussel en bijkomende capaciteit moet blijven plannen.

De Vlaamse Regering investeert jaarlijks in kinderopvang, met een jaarlijkse extra enveloppe van 100 miljoen euro, waarvan 10 % wordt toegewezen aan Brussel.

De taakverdeling en samenwerking tussen VGC en de Vlaamse Regering maken dat de manier waarop verantwoordelijkheden worden ingevuld, een cruciale rol speelt in het goed besturen van de huidige situatie.

De Vlaamse Regering stelt jaarlijks 100 miljoen euro extra ter beschikking, met een voorafname voor Brussel. Hoe wordt gewaarborgd dat die middelen maximaal worden benut voor een effectieve capaciteitsgroei?

Op basis van welke gegevens en afwegingen hebt u tijdens de voorbije legislatuur beslist in welke Brusselse gemeenten of wijken bijkomende plaatsen werden gerealiseerd? Ik vraag me af wat de VGC heeft gedaan om extra capaciteit te realiseren.

Welke specifieke maatregelen hebt u de voorbije periode genomen om de toegankelijkheid van de Brusselse kinderopvang te verbeteren. Hoe werd daarbij nagegaan of kwetsbare en moeilijk bereikbare gezinnen effectief sneller en eenvoudiger toegang vonden tot een plaats?

Kan u aangeven welke concrete acties het afgelopen jaar zijn opgestart om extra kinderbegeleiders aan te trekken en op te leiden? Op welke manier spelen die initiatieven in op de specifieke personeelstekorten bij Brusselse kinderopvanginitiatieven? Op welke manier heeft u tweetaligheid in Brusselse crèches verder versterkt en ondersteund? In welke mate beïnvloedt de huidige situatie van lopende zaken de mogelijkheid om beslissingen te nemen over capaciteitsuitbreiding en ondersteuning van de Brusselse kinderopvang?

Mevrouw Celia Groothedde (Groen): Dit is een bijzondere vraag. Ik ben blij dat we ingaan op de kinderopvang, maar het is wel een kunst om een besparing zo te verpakken, dat het een gulle investering lijkt. In deze vraag zijn punten weggelaten: de basisnorm, die nog altijd op 9 staat en slechter is dan in de Franse Gemeenschap. Ik heb het eens opgezocht en er is geen slechtere norm in heel Europa. Heel Europa verbaast zich over de normen in onze kinderopvang, de kinderopvang van de Vlaamse Gemeenschap, een van de rijkste gemeenschappen in heel Europa.

In deze vraag wordt ook vergeten dat er een historische achterstand is qua plekken in de Brusselse kinderopvang vanuit Vlaanderen. Procentueel heeft Brussel minder middelen gekregen en Brussel heeft daarbij een veel jongere bevolking dan Vlaanderen, wat de achterstand nog heeft vergroot. Vlaanderen heeft dus heel wat goed te maken in Brussel.

De focus ligt ook verkeerd, want plaatsen creëren kan iedereen. Een minister kan beloven dat er morgen 5.000 extra plaatsen zijn. Het probleem is dat er geen mensen zijn voor deze plaatsen, en dit al minstens zes jaar lang. Sinds 2019 heeft de Vlaamse Regering jaarlijks beloofd dat er meer plekken zouden bijkomen en dat stond ook in het regeerakkoord, telkens

met miljoenen aan investeringen. Maar uiteindelijk is dit een post waar geld overblijft, omdat de plekken nooit worden ingevuld en omdat er sinds 2019 jaarlijks minder plekken beschikbaar zijn. Het personeel vertrekt immers, omdat het moet werken in mensonwaardige omstandigheden.

Er wordt gezegd dat Vlaanderen investeert in Brussel. Maar men lijkt te vergeten dat er wel wordt bespaard op de kinderopvangplekken in een ander beleidsdomein, met name in het GO!-onderwijs. Dit zijn bovendien geen theoretische plaatsen, daar wordt nu voor kinderen gezorgd. Die plaatsen zijn er in de wijken waar het echt nodig is, waar een enorm tekort bestaat. In die wijken is het heel moeilijk om kinderopvang te organiseren omdat de infrastructuur moeilijk kan worden aangepast. Deze plekken bestaan al decennialang. Als we die ineens afschaffen, dan wordt de discrepantie tussen meer plaatsen in theorie en minder in de praktijk nog groter.

Het is wel interessant dat het multinationals zijn die ingaan op de oproepen tot uitbreiding. Die hebben niet de beste reputatie, noch voor het personeelsstatuut, noch voor contracten, noch voor inhoudelijke kinderopvang. Er is weinig (eensluidend) onderzoek, maar als je internationaal gaat kijken, dan kun je een conclusie trekken: bij dit soort geprivatiseerde kinderopvang is er minder en slechter aanbod en is het ook niet goed voor het personeel.

Mijn grote bijkomende vraag is de volgende: hoe gaat u de vermindering van het aantal plekken in de praktijk vanuit de Vlaamse Regering compenseren? Kan de VGC dit doen en hoeveel procent compenseert de VGC op dit moment al? En op welke manier kunnen de uitbreidingsoproepen worden geformuleerd, zodat alles democratischer verloopt en zodat ook andere groepen in kunnen gaan op deze oproepen?

Mevrouw Imane Belguenani (Open Vld): We hebben de problematiek hier al meermaals besproken. Onder andere het structurele tekort aan plekken in de kinderopvang, de grote ongelijkheid tussen wijken en gemeenten en uiteraard het personeelsgebrek, dat de kern is van heel deze kwestie. In mei hebben we dit alles ook besproken naar aanleiding van de sluiting van crèche *Kiekeboe* en de cijfers van het *Brussels Studies Institute*.

Mevrouw de collegevoorzitter, u erkende toen dat de dekkingsgraad van de Nederlandstalige kinderopvang 51 % bedraagt. Voor veel ouders blijft de situatie onveranderd. Ze staan op wachtlijsten of moeten zich behelpen met tijdelijke oplossingen die vaak niet bestaan. Voor de zomer meldde u ook dat er ongeveer 185 openstaande vacatures waren in de kinderopvang, met 190 langdurig afwezigen, wat enorm is. Brussel beschikt over 350 plaatsen met langere openingsuren, maar slechts over 36 plaatsen voor dringende opvang.

In een context met duizenden ouders die actief zijn in de zorg, de horeca, de schoonmaaksector of de kinderopvang zelf is dat aantal veel te beperkt. Een grootstad draait op mensen met flexibele werkuren en zij zijn niet geholpen met een kinderopvang die om 17u sluit, ook al weet ik dat de situatie voor een dergelijke kinderopvang ook al niet eenvoudig is.

Hoe evolueert het aantal openstaande vacatures ten opzichte van de 185 van eerder dit jaar?

Hebben we zicht op het aantal ouders dat geen plek vindt? Er was een bijkomende vraag over het gewestelijke GESCO-project in de kinderopvang (Actiris voorziet middelen voor kinderopvanginitiatieven): Kunt u hier vandaag al de concrete impact van inschatten? Hoeveel

personen zijn via een GESCO-kader begeleid, tewerkgesteld of doorgestroomd naar een duurzame job?

Voor de zomer gaf u aan dat de vernietiging van de Vlaamse voorrangsregels door het Grondwettelijk Hof een grote impact heeft in Brussel. U zei toen dat het goed is dat Vlaanderen deze regels herbekijkt en dat u nog afwachtte om volgende stappen te ondernemen. Welke stappen werden intussen gezet? Bestaat er al een nieuw kader of tijdelijk systeem om te vermijden dat kwetsbare of deeltijds werkende gezinnen benadeeld worden? Hoe wordt de impact hiervan in Brussel momenteel opgevolgd? Ik heb ook nog een vraag over het personeel: welke initiatieven zet de VGC zelf nog op poten om kandidaat-kinderbegeleiders op te leiden voor die jobs?

De heer Benjamin Dalle (cd&v): Ik wil me graag aansluiten bij de vraag van collega Gilles Verstraeten. Ook wil ik even reageren op de woorden van collega Celia Groothedde. Doen alsof de Vlaamse Regering bespaart op kinderopvang is natuurlijk onjuist. Daarbij is het ook onjuist dat er een historische onderinvestering is. Integendeel. De laatste tien à vijftien jaar is er fors extra geïnvesteerd in de kinderopvang in Vlaanderen en in het bijzonder in Brussel. Sinds de vorige legislatuur wordt 10 % van de middelen voor extra infrastructuur geïnvesteerd in Brussel. Dat wordt nu opnieuw bevestigd. Dat is het dubbele van de Brusselnorm. Wat betreft het aantal kinderopvanginitiatieven in Brussel en de verhouding Nederlandstalig-Franstalig ken ik de cijfers niet vanbuiten, maar volgens mij ligt dat dicht bij de norm van 30 %. In ieder geval investeert Vlaanderen stevig in Brussel, ook tijdens deze legislatuur.

Hoe gaat u om met de extra middelen respectievelijk voor inkomensgerelateerde initiatieven en private initiatieven die niet met een IKT werken?

De vragen van collega Gilles Verstraeten zijn zeer interessant en relevant, maar als het mogelijk zou zijn om in uw antwoord ook dat onderscheid te maken, dan denk ik dat de antwoorden nog boeiender zouden kunnen zijn.

Collegevoorzitter Elke Van den Brandt: Ik zal proberen zo boeiend mogelijk te zijn. Gelukkig is er muziek op de achtergrond van de syndicale actie.

Voordat ik inga op uw concrete vragen, wil ik eerst de context meegeven. Hoewel ik de middelen voor extra capaciteit zonder meer toejuich, blijft de vaststelling dat je geen bijkomende plaatsen kunt creëren als je geen personeel hebt om in die plaatsen te werken. Dat personeelstekort is een acute, reële rem op de capaciteit.

Uit de bevraging van de sector vanuit de VGC die we in februari 2025 hebben gedaan, bleek dat er ongeveer 185 openstaande vacatures en 190 langdurige afwezigen waren. Dat zijn enorme cijfers. Het hoeft geen betoog dat we die situatie moeten aanpakken.

In die context moeten organisatoren werken aan hun capaciteit en aan het personeelstekort. Dat vraagt veel van de sector. We zien dat de draagkracht van organisatoren om nog bouwprojecten erbij te nemen vaak beperkt is. Het zijn enkelingen die dat nog kunnen, wat op lange termijn onevenwicht in de sector kan veroorzaken.

Om in te gaan op de vragen rond de voorafnames: het besluit van de Vlaamse Regering bepaalt dat de voorafname voor Brussel 10 % bedraagt. Dat is op zich belangrijk. Die

voorafname zorgt ervoor dat de VGC een budget heeft waarbij we plaatsen kunnen prefinancieren, die dan later terug worden overgenomen. Dat is een rollend fonds zodat we sneller plaatsen kunnen openen in Brussel. Op die manier kunnen organisatoren de plaats die ze gaan krijgen direct invullen en worden in de tussentijd al meer kinderen opgevangen.

Als er middelen voor capaciteitsuitbreiding niet worden benut, bepaalt het convenant tussen Vlaanderen en de VGC dat die middelen worden toegevoegd aan het budget voor een volgende oproep voor Brussel. Dat convenant bevat drie mogelijkheden om aan uitbreiding te doen: via een Vlaamse oproep, met het eigen VGC-budget of in overleg met Opgroeien in Brussel via een gezamenlijke oproep. Sinds 2019 hebben we al die drie opties benut.

De beoordeling van de aanvragen gebeurt bij de VGC aan de hand van twee grote categorieën criteria, die in samenspraak met de adviesraad Gezin worden vastgelegd: enerzijds criteria rond de locatie en anderzijds criteria rond de organisator erachter. De precieze weging van criteria verandert en wordt na advies van de adviesraad afgestemd op de context en de inhoud van de specifieke oproep.

Om de toegankelijkheid van de kinderopvang te bevorderen, subsidieert de VGC het Lokaal Loket Kinderopvang Brussel en het Centrum Inclusieve Kinderopvang Brussel. Het Lokaal Loket doet dat onder meer door methodieken en goede praktijken te verzamelen en te verspreiden rond het bereiken van specifieke groepen en door medewerkers te ondersteunen via regiogroepen en vormingen.

Elmer vzw, dat erkend is als Centrum Inclusieve Kinderopvang, biedt onder meer intensieve ondersteuning aan gezinnen en crèches zodat kinderen met specifieke zorgnoden kunnen worden opgevangen. Elmer ondersteunt ook medewerkers in het omgaan met complexe thuissituaties en werkt aan de uitbouw van interne expertise rond deze thema's, die ze deelt met partners. Vriend en vijand erkennen dat Elmer binnen Brussel en daarbuiten erkend wordt voor haar expertise.

Daarnaast bevorderde de VGC in 2023 haar toegankelijkheid door een aantal plaatsen Trap 3 uit te breiden. Dat betekent dat organisatoren een plussubsidie krijgen voor de kinderopvang van kinderen uit kwetsbare gezinnen. Het gaat om het bereik van kwetsbare gezinnen en de impact van die maatregelen. In het jaarverslag van het Lokaal Loket en van Elmer kunt u de details vinden. Daaruit blijkt dat het via toeleiders en intermediairen echt werkt om toegang tot kinderopvang te verbreden. Er is duidelijk een groot draagvlak in de Brusselse kinderopvang om aan die sociale functie te werken. De reacties toen de Vlaamse voorgangsregels veranderden, spreken voor zich. Ze zijn intussen vernietigd door het Grondwettelijk Hof en zijn niet meer van toepassing.

De VGC heeft de voorbije jaren heel wat initiatieven genomen om kinderbegeleiders aan te trekken en op te leiden. Mijn tijd is te beperkt om in detail te gaan, maar ik wil toch het DOE-project vermelden, waarbij kandidaat-kinderbegeleiders worden opgeleid en tegelijk ervaring doen op de werkvloer. Begin 2026 verwachten we dat hier 15 nieuw afgestudeerde kinderbegeleiders op het werkveld komen.

Daarnaast is er het label 'Werken voor Ketjes' ter ondersteuning van werkgevers bij vacatures. Er zijn structurele bevragingen, we organiseren stages en er is ondersteuning rond mentorschap in samenwerking met Huis voor Gezondheid. Communicatiecampagnes worden

opgezet en startende kinderbegeleiders en leidinggevenden worden ondersteund vanuit de dienst Opgroeien in Brussel. Er gebeurt dus heel wat.

Mijn spreektijd is echter te kort om alles in detail te zeggen. Er werden veel boeiende vragen gesteld. Ik zal met plezier antwoorden als ze schriftelijk worden ingediend.

De heer Gilles Verstraeten (N-VA): Op de opmerkingen van collega Celia Groothedde ga ik niet te veel in. Dat is gewoon extra financiering via Onderwijs die wegvalt, maar de financiering via Welzijn blijft. In principe verdwijnen er op dat vlak geen kinderopvangplaatsen. Er wordt *fake news* over verteld. Dat speciaal geval van de crèches van Scholengroep Brussel wordt aangegrepen om te zeggen dat er algemeen bespaard wordt op kinderopvang in Brussel. Dat is quatsch en niet waar als je naar het totaalplaatje kijkt of tenminste wil kijken.

Het belangrijkste is wat we hebben gerealiseerd op het vlak van prefinanciering en uitbreiding, het Grootstedelijk convenant met Vlaanderen, het uitbreidingsbeleid en de infrastructuur. We doen het goed. Dat traject om volk aan te trekken en te behouden werkt vrij goed, al kun je je de vraag stellen of het niet wat duur is. Maar op het vlak van capaciteitsuitbreiding heb ik het gevoel dat er te weinig is gebeurd.

Het klopt dat je volk moet vinden voor de masterplannen en de middelen die Vlaanderen ter beschikking stelde om die effectief in te zetten en plaatsen bij te creëren. Het onderwijs is een uitdaging. Dat mag je er echter niet van weerhouden worden om ambitieus te zijn, infrastructuur bij te creëren en ermee aan de slag te gaan. Ik heb het gevoel dat dat te weinig is gebeurd.

In hoeveel projecten hebben wij cofinanciering gedaan als subsidiërende overheid in de afgelopen 10 jaar? Hoeveel extra kindplaatsen hebben we via dergelijke infrastructuur mogelijk gemaakt? Daar wringt het schoentje in de afgelopen legislatuur. We zijn niet ambitieus genoeg geweest.

Mevrouw Celia Groothedde (Groen): Ik wil uw complimenten aan de sector bijtreden. In het Vlaams Parlement heb ik dat ook altijd gezegd. We hebben in Brussel enorme expertise en prachtige voorbeelden op het vlak van kinderopvang. Ik heb er heel regelmatig voor gepleit dat het model van Elmer zou worden uitgerold naar heel Vlaanderen.

U bent goed ingegaan op de bijsturing van de oproepen en de weging van de criteria. Ik hoor bijvoorbeeld van een teamleider van een crèche dat er gejaagd wordt op Indische gezinnen. Ze zijn immers hooggeschoold en hebben veel geld, maar er valt aan te verdienen omdat ze uit de migratie komen. Kansarme gezinnen krijgen officieel een bepaald tarief, maar per dag dat ze ziek zijn en dat niet correct aangeven, moeten ze 30 euro betalen. Dat is onhoudbaar. Er moet samengezeten worden met het Lokaal Loket Kinderopvang en eventueel met Elmer om te zien wat eraan kan worden gedaan.

Ik vind dat u heel gul bent door de voorafname van 10 % te roemen, want als ik het me goed herinner, was die voor Gent 12 % en voor Antwerpen 14 % of hoger. Grootstedelijk zitten we niet zo goed en Vlaanderen mag een tandje bijsteken, vooral gezien de historische achterstand. Het is mooi dat we in Brussel inzetten op plannen zodat het personeel blijft. Vlaanderen maakt wel plannen, maar slaagt daar niet in. Dan liever echt beleid.

Mevrouw Imane Belguenani (Open Vld): Ik heb inderdaad veel vragen gesteld.

Ik volg wel als wordt gesteld dat er structurele inspanningen nodig zijn. We weten dat bijvoorbeeld lerarentekort of kinderbegeleiding domeinen zijn die vanuit Vlaanderen moeten worden benaderd.

In februari 2025 zijn 185 vacatures vastgesteld. Ik ben benieuwd naar nieuwe cijfers. Is er een nieuwe stand van zaken opgesteld na bijna een jaar?

U gaf ook aan dat verschillende nieuwe initiatieven zijn opgestart en er 15 nieuwe kinderbegeleiders worden aangesteld. De VGC moet meer kunnen doen. Net zoals we in het onderwijs een kleine knik hebben vastgesteld door nieuwe leraren aan te trekken, door studiegeld terug te betalen, kan dat ook voor nieuwe kinderbegeleiders.

Collegevoorzitter Elke Van den Brandt: Wat het laatste punt betreft, kon ik niet volledig inzoomen op de verschillende initiatieven die we nemen om het tekort aan personeel in te vullen. Ik ben het met u eens dat we alles op alles moeten zetten om dat te doen. De VGC heeft echter op dat vlak een veel kleinere ploeg dan voor het onderwijs. De slagkracht en de middelen zijn niet dezelfde, maar ik besef dat het nodig is extra stappen te zetten.

We zetten projecten op in overleg met de sector. Ik heb daarnet naar een ervan verwezen, het Doeproject. Vijftien afgestudeerden komen erbij. In totaal zijn 41 van de 44 posten ingevuld. Daarnaast lopen nog andere projecten. We hebben beurzen georganiseerd waar werkgevers met potentiële werknemers met elkaar in contact zijn gebracht. We zoeken naar mogelijkheden die daadwerkelijk helpen.

De realiteit wijst naar de zware werkomstandigheden en de financiële voorwaarden. In het onderwijs zijn die interessanter. Zo zien we een uitstroom van goede kinderbegeleiders naar het kleuteronderwijs. Dat zijn uitdagingen die bij andere overheden dan de VGC moeten worden aangepakt. Bij de volgende legislatuur moeten we zeker de vraag stellen waar de focus moet op liggen.

De vraag hoeveel ouders daadwerkelijk een plaats voor hun kind vinden is een belangrijke indicator. Vanuit de vzw ‘Samenwerking en kinderopvang in Brussel’, de organisator van het lokale loket, blijkt dat 43 % van de aanvragen in 2024 positief zijn beantwoord. Dat betekent dat de inschrijving is voltooid en ouders een voorstel hebben ontvangen voor een kinderdagverblijf. Dat geeft geen beeld weer van de kinderen waarvoor geen plaats is gevonden omdat sommige ouders hun kinderen in beide landstalen inschrijven. In Brussel bestaat die opdeling nog. Ouders zijn al lang blij met een plaats en daarbij speelt de opvangtaal een ondergeschikte rol. Het cijfer geeft dus maar een partieel beeld weer maar voor veel ouders betekent het vinden van een crèche tijdens de zwangerschap een reuzegrote druk. Bovendien moeten sommige crèches sluiten omdat er te weinig personeel voorhanden is. Deze situatie weegt enorm zwaar en is nog niet opgelost.

Voorts zal ik nog enkele antwoorden schriftelijk laten bezorgen.

De heer Gilles Verstraeten (N-VA): U bent niet ingegaan op mijn vraag, maar ik hoop op een schriftelijk antwoord. Zo niet dien ik nog een aparte schriftelijke vraag in. Mijn vraag was hoeveel projecten wij hebben meegefinancierd om de capaciteit uit te breiden tijdens de afgelopen legislatuur. En ook hoe de vergelijking uitpakt met de legislatuur daarvoor.

- *Het incident is gesloten.*

Positie van de VGC tegenover meertalige crèches en het (niet-) uitgewerkte subsidiekader van de GGC

De heer Benjamin Dalle (cd&v): Mijn vraag is gelinkt aan wat net is gezegd**.** Wat is de positie van de VGC tegenover tweetalige kinderopvang? Lange tijd is binnen de GGC gekeken of een kader kan worden ontwikkeld voor tweetalige kinderopvang en vanaf 1 januari 2025 is dankzij de gewijzigde ordonnantie in de mogelijkheid voorzien om een eigen subsidiekader te plannen. Maar er is geen besluit getroffen. Het blijft dus een lege doos.

We hebben er altijd naar gestreefd om de initiatieven aan beide zijden te blijven versterken zowel die van Kind en Gezin als die van ONE. En ook dat het geen goed idee zou zijn om de GGC daarmee te belasten.

Op 19 november 2025 hebben we een brief ontvangen van Iriscare waarin die analyse wordt bijgetreden. Zij vinden het niet relevant om nog een bijkomende subsidiërende overheid in Brussel, te weten de GGS, toe te voegen. Ik kan me daar helemaal in vinden.

Bovendien was er blijkbaar toch een tweetalige crèche gefinancierd door de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, namelijk de tweetalige crèche *Rire et grandir – lachen en opgroeien* op de site Tour&Taxis. Dat initiatief zou sluiten. De context en het statuut ervan zijn niet helemaal duidelijk.

Bent u op de hoogte van de redenen en het statuut van de recent gesloten crèche aan Tour&Taxis? Kan u bevestigen dat dit inderdaad een tweetalige opvangstructuur is in de zin van de GGC-regelgeving?

Is over de sluiting van de crèche overleg geweest met het Verenigd College of heeft u het dossier geanalyseerd om de crèche eventueel over te nemen binnen het Nederlandstalig opvangnetwerk? Collega Gilles Verstraeten wees er terecht op dat we moeite hebben om extra capaciteit te realiseren. Hier betreft het bestaande capaciteit en infrastructuur die wordt stopgezet omwille van financiële problemen binnen het Gewest of de GGC.

Wat is uw positie ten aanzien van meertalige crèches die niet binnen het Vlaamse systeem of het Franstalige systeem vallen? Acht u het wenselijk dat de GGC een eigen subsidiekader uitwerkt voor meertalige crèches? Welke voordelen of risico's ziet u daarin?

Deelt u de bezorgdheid van Iriscare dat het opzetten van een bijkomend subsidiestelsel leidt tot administratieve overlast, kwaliteitsverschillen en hogere kosten?

Hoe garandeert u het College dat de taalvereisten binnen het Nederlandstalig opvangnetwerk verder worden nageleefd? Hoe zorgt u er concreet voor dat meertalige initiatieven het Nederlandstalig kinderopvangaanbod niet verdringen?

Acht u bijkomend toezicht of coördinatie nodig gelet op de verschillen tussen de verschillende stelsels?

De heer Gilles Verstraeten (N-VA): Ik herinner me een discussie tijdens de vorige legislatuur over een tekst in de GGC waarmee een aanzet werd gegeven voor het creëren van een kader voor GGC crèches, een derde net van kinderopvang in Brussel.

Met welk geld zal dit gebeuren? Welke middelen zijn er om dit te doen? Hoeveel zal het kosten om hiermee te beginnen terwijl er al 2 systemen bestaan? Is het wel realistisch om dit te financieren, gezien de financiële toestand van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest? Dit waren toen mijn opmerkingen.

Intussen zijn er nog enkele lijken uit de kast gevallen en zijn we er financieel nog een pak slechter aan toe. Tot mijn verbazing, maar ook aangename verrassing, moet ik vaststellen dat de bevoegde administratie van de GGC onze mening deelt. Zij zegt dat er geen geld beschikbaar is en dat dit niet zinvol is. Men vraagt zich af hoe hieraan te beginnen. Welk personeel moet hieraan worden toegewezen?

Ik stel vast dat de energie die de bevoegde collegeleden hierin hebben gestoken eigenlijk tijdverspilling was. Hoe kijkt de collegevoorzitter daarnaar? De tekst werd gestemd, maar zelfs de Administratie geeft aan dat het niet zinvol is om hiermee verder te gaan.

De collegevoorzitter heeft 2 petjes, want zij zit zowel in de GGC als in de VGC, waarbinnen zij de bevoegdheid Welzijn heeft. Hieronder valt de uitbreiding van de kinderopvang. Hoe bekijkt zij de toekomst op dit vlak?

Mevrouw Celia Groothedde (Groen): Ook ik ben benieuwd om meer te horen over het wetgevende kader. Het lijkt me begrijpelijk dat Iriscare op dit moment de ruimte niet heeft om verdere uitvoeringsbesluiten in te vullen. In plaats van te bekijken wat er misgaat, lijkt het me vooral interessant om te kijken hoe dit op een goede manier kan worden geregeld binnen de behoorlijk restrictieve kaders die momenteel voorhanden zijn.

Als we eerlijk zijn bestaat er al meertalige kinderopvang in ons Gewest. Het bestaat echter alleen voor rijke kinderen. Daar komt het op neer. Mijn allerrijkste vriendin had bijvoorbeeld meteen meertalige kinderopvang in 4 talen, omdat ze per dag een fortuin betaalde. De kinderen die hier meertalig worden geboren en opgroeien zijn niet altijd rijk. Ook die kinderen hebben recht op goede en meertalige opvoeding. We weten al decennia dat kinderen daardoor een betere start krijgen in het leven. Iedereen die het Nederlands een warm hart toedraagt zou daar achter moeten staan, want die kinderen leren de taal beter.

Ik ben zeer benieuwd naar de informatie over de wetgevende kaders. Ook wil ik graag weten hoe de sluiting van *Rire et grandir* is verlopen. Er wordt nu gefocust op het wetgevende kader, maar er was wel meer te doen rond deze crèche. Wordt die crèche overgenomen? Welke uitbater wordt er gezocht en met wie is men in gesprek? Er was niet alleen veel te doen rond de kwaliteit van de crèche, maar ook over het statuut van de personeelsleden. Men zocht schijnbaar altijd naar onervaren mensen, die slechte contracten kregen. Dat zorgt voor onstabiele kinderopvang, waardoor mensen uit het beroep worden gejaagd. Ik krijg daarover graag meer context.

Mevrouw Imane Belguenani (Open Vld): De vraagsteller en ik verschillen van mening wanneer het gaat over tweetalige crèches. Een meertalige crèche is geen gek idee. Het is logisch in een meertalige, kosmopolitische context zoals Brussel en sluit aan bij de realiteit

waarin veel jonge Brusselaars opgroeien. De discussie over de betaalbaarheid is relevant, want we komen middelen tekort.

Ik heb eerder vragen over het project van crèche *Rire et grandir*. Was er overleg met het agentschap om deze crèche te ondersteunen binnen het Nederlandstalige netwerk? Waren er gesprekken met Franstalige partners? Wat is daaruit voortgekomen? Over hoeveel kindplaatsen gaat het in deze crèche? Hoeveel begeleiders zijn tewerkgesteld in de crèche en kunnen worden geïntegreerd in het Nederlandstalige netwerk?

Collegevoorzitter Elke Van den Brandt: De crèche *Rire et grandir* – Groeien en lachen werd 20 jaar geleden opgericht door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest voor kinderen van personeelsleden. Zij heeft dus een zeer specifieke voorgeschiedenis. De Brusselse Hoofdstedelijke Regering besliste in het kader van een oefening rond kerntaken en noodzakelijke besparingen om de subsidiëring niet verder te zetten. Ik wil wel meegeven dat de crèche nog niet is gesloten. Er is een begeleidingscomité opgezet om voor een zachte overgang te zorgen, zodat de crèche kan blijven bestaan in een andere organiserende structuur. Deze crèche wordt niet gesubsidieerd door ONE, de GGC of Opgroeien, maar rechtstreeks vanuit het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Die financiering stopt op 31 oktober 2026.

De VGC maakt deel uit van het opgerichte comité, met het doel om de crèche een duurzame toekomst te geven. Buiten de VGC zitten ook *perspective.brussels*, ONE, Iriscare en Opgroeien in het comité. Verschillende pistes worden in dit kader onderzocht: subsidiëring door Opgroeien, door ONE of door Iriscare. De besprekingen zijn volop aan de gang. Hoewel de crèche geen deel uitmaakt van het Vlaams gesubsidieerd netwerk, engageert de VGC zich wel mee in de zoektocht naar duurzame oplossingen. Elke crècheplaats in Brussel moet worden geborgd.

Daarnaast waren er enkele algemene vragen over meertalige crèches. Het klopt dat de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie in 2017 heeft bepaald dat elke kinderopvanglocatie, of ze nu Nederlands-, Frans- of meertalig is, verplicht een vergunning moet hebben. Die ordonnantie heeft als doel om ervoor te zorgen dat er voor elk opgevangen kind een minimale garantie op kwaliteit is. In 2018 werd een kader toegevoegd om erkenningen mogelijk te maken. In 2024 werd de ordonnantie gewijzigd om een beleid voor opvangvoorzieningen te creëren en een kader te bieden voor de subsidiëring ervan. Dat is het bestaande wettelijke kader. Om te komen tot een echt beleid rond meertalige crèches in Brussel, is er meer nodig dan dit kader. Vorige maand stuurde Iriscare een brief naar het Brussels Parlement, waarin de instelling benadrukte dat er uitvoeringsbesluiten nodig zijn om hiermee verder te gaan. Iriscare wees ook op de budgettaire context, de complexiteit van deze sector en de moeilijkheden om personeel en financiering te vinden. De raadsleden hebben die brief ook ontvangen.

Een subsidiekader voor tweetalige en meertalige crèches zou tegemoetkomen aan een realiteit waarin veel Brusselse gezinnen zich bevinden. Deze crèches kunnen een meerwaarde zijn voor de begeleiding van kinderen en mee een antwoord bieden op het tekort aan kinderopvangplaatsen. Bovendien kan dit helpen om personeelsleden aan te trekken. In een stad waar meertaligheid een realiteit is, kan het de groep van potentiële kinderbegeleiders sterk vergroten en zo bijdragen aan het verlagen de begeleider-kindratio.

Wie naar mijn persoonlijke mening vroeg, zou eens in de archieven van de verschillende parlementen waarin ik heb gezeteld, moeten duiken. Als collegevoorzitter in lopende zaken betaamt het mij nu niet om een mening te uiten. Ik denk dat het belangrijk is dat ik mij aan mijn bevoegdheden houd.

Wat de taalvereisten van de Nederlandstalige crèches betreft, is het niet de VGC, maar het agentschap Opgroeien dat toeziet op de voorwaarden voor de vergunning en de subsidiëring.

De VGC speelt een belangrijke rol in de ondersteuning van het taalbeleid van crèches. De Vlaamse regelgeving vormt daarvoor uiteraard de basis. Iedere kinderbegeleider en verantwoordelijke in een crèche met inkomenstarief moet aan de kwalificatievereisten rond kennis van het Nederlands voldoen.

Daar zijn geschiedkundige redenen voor. Vroeger konden crèches zich laten erkennen bij Kind en Gezin of bij ONE. Crèches kozen geregeld voor de gemakkelijkste overheid. Daardoor waren talrijke *de facto* Franstalige crèches aangesloten bij Kind en Gezin. Die toestand heeft geleid tot de invoering van bijkomende taaleisen.

Het Huis van het Nederlands is een partner van de VGC. Het Huis screent, analyseert en begeleidt personeel van kinderdagverblijven richting een betere kennis en gebruik van het Nederlands in hun crèche. Taal is van begin af aan cruciaal voor de ontwikkeling van kinderen. Het Huis van het Nederlands ontwikkelt materiaal en trajecten om die ontwikkeling te bevorderen.

De regelgeving en omkadering van ONE, het agentschap Opgroeien en Iriscare zijn inderdaad heel verschillend. De entiteiten functioneren los van elkaar, wat voor de organisaties op terrein tot bijkomende uitdagingen leidt. Er is coördinerend overleg tussen het agentschap Opgroeien en ONE. Het gewestelijk expertisecentrum *perspective.brussels* speelt ook een rol: het brengt de verschillende instanties samen om van gedachten te wisselen over de creatie van nieuwe plaatsen, om gegevens te delen en om de verschillende werkingen beter op elkaar af te stemmen. Dat is in deze context ontegensprekelijk nodig.

De heer Benjamin Dalle (cd&v): Iriscare gaat in zijn brief inderdaad in op de verschillende mogelijkheden, maar eigenlijk wil Iriscare helemaal geen nieuw kader. De organisatie vindt het scheppen van een nieuw subsidiekader inopportuun. Ik steun die duidelijke oproep, die voor de GGC een belangrijk signaal hoort te zijn.

Ik weet dat het niet uw beslissing is, maar ik betreur dat de subsidies voor *Rire et grandir* worden stopgezet zonder eerst een oplossing te hebben gevonden voor de opvolging van die beslissing. Het is de wereld op zijn kop.

Er zijn begrijpelijke begrotingsredenen om de gewestelijke financiering stop te zetten, maar de bevoegde minister moet dan meteen bekijken hoe de bestaande capaciteit, infrastructuur en het zo moeilijk te vinden personeel kan worden behouden. Ik betreur dat er voorafgaand aan de beslissing geen overleg heeft plaatsgevonden. Het zijn vijgen na Pasen: nu is het zaak om zo snel mogelijk te kijken wat de volgende stappen zijn.
Het zou een zeer goede zaak zijn om te bekijken hoe de bijkomende middelen die de Vlaamse Gemeenschap uittrekt voor crèche-infrastructuur eventueel kunnen worden ingezet in dit dossier, uiteraard met respect voor de taalwetgeving.

Ik heb nog een opmerking over meertalige crèches. De vraag is niet of crèches een- of meertalig moeten zijn. De vraag is wie dat alles moet organiseren. Wij zeggen duidelijk dat het agentschap Opgroeien en ONE daarvoor moeten instaan, niet de GGC.

Raadslid Emile Luhahi heeft een vraag gesteld over *Content and Language Integrated Learning* (CLIL). Die vorm van meertaligheid is ingebed in het eentalige stelsel van de Vlaamse Gemeenschap en is volgens mij een oplossing om meertaligheid te bereiken.

De heer Gilles Verstraeten (N-VA): Ik sluit mij aan bij de opmerkingen van de heer Benjamin Dalle. Lectuur van de brief leidt mij tot de vaststelling dat de Administratie het niet nuttig en niet wenselijk vindt om een apart kader op te tuigen. Het systeem dat in Brussel bestaat, functioneert op zich best oké. Het is geen meerwaarde om aparte GGC-crèches in te richten; die stap zou enkel meer lasten met zich meebrengen.

Inzake meertaligheid is inderdaad nog werk aan de winkel. Ik stel wel altijd vast dat "*de*" wetenschappers en "*de*" experts altijd vinden wat mevrouw Celia Groothedde vindt – terwijl bepaalde experts de zaken toch genuanceerder voorstellen.

Als je meertaligheid over een langere periode in de juiste context goed aanpakt, kan het een positief verhaal vormen. Wordt meertaligheid daarentegen niet goed aangepakt, dan waarschuwen cognitief psychologen, die zich buigen over ontwikkelingspsychologie en taalverwerving bij kinderen, voor zogeheten nultaligheid. Het gaat dan om kinderen die geen enkele taal echt machtig zijn. Oppassen geblazen dus.

Mevrouw Celia Groothedde (Groen): De heer Gilles Verstraeten heeft gelijk dat slecht aangepakt meertaligheidsbeleid tot nultaligheid leidt. Daarom is het zo belangrijk dat meertaligheid wordt gerespecteerd en niet, zoals vandaag door zijn eigen partij in het Vlaams Parlement wordt gepropageerd. *(Gelach van de heer Gilles Verstraeten)*

Ik vind dat lachen echt ongepast tijdens een interventie. Het agentschap Opgroeien valt het respect voor de thuistaal expliciet aan, terwijl er een maatregel wordt aangeboden aan mensen die inderdaad niet zoveel ervaring hebben met thuistaal.

Mevrouw de collegevoorzitter, u hebt terecht aangehaald dat crèches zich vroeger aansluiten bij de Vlaamse overheid, omdat die de gemakkelijkste en – laten we eerlijk zijn – de slechtste normen vooropstelden en bijgevolg de goedkoopste optie uitmaakte.

Hoe staat het met de Actiris-crèches? Voor zover ik weet, bieden die ook flexibele meertalige kinderopvang aan.

Er wordt beweerd dat het bestaande systeem goed functioneert, maar die uitspraak slaat op het gesubsidieerde systeem dat in twee taalgroepen is opgedeeld. Er bestaat nog een ander systeem dat meertalig is. Als daar geen mouw aan wordt gepast, belanden we *de facto* in een klassesysteem voor crèches.

Mevrouw Imane Belguenani (Open Vld): Het is inderdaad spijtig dat er nog geen oplossing is voor de crèche *Rire et grandir*. Idealiter was er voor de beslissing tot stopzetting van subsidies al een oplossing gevonden voor de ouders en het personeel. Ik verneem dat het begeleidingscomité nu wel alles in het werk stelt om een oplossing te vinden.

Iedereen pleit voor meertaligheid, maar de vraag blijft uiteraard hoe die op een goede manier vorm kan krijgen. Ik denk dat we dat debat ten gronde moeten voeren in de GGC, het daarvoor gepaste forum.

Collegevoorzitter Elke Van den Brandt: Er zijn een paar meningen gedeeld. Ik herhaal dat ik zeer verleid ben om aan het debat deel te nemen, maar dat past nu niet bij mijn rol.

Nog even over de Actiris-crèches. Die hebben inderdaad een specifiek statuut. Het is belangrijk om te beseffen dat ouders die net werk hebben gevonden een heel flexibele kinderopvang nodig hebben. De Actiris-crèches zijn normaal vergund door het agentschap Opgroeien en door ONE, maar ze zijn niet gesubsidieerd. Ik wil u alle details schriftelijk bezorgen als u bijkomende vragen hebt, maar dient u daar dan een schriftelijke vraag over in.

- *Het incident is gesloten.*

ACTUALITEITSVRAAG (R.v.O., art. 60)

De impact van het vertrek van de leidend ambtenaar op de VGC-werking

De heer Fouad Ahidar (Team Fouad Ahidar): Ons Gewest beleeft ongeziene turbulente tijden. We zitten al 544 dagen zonder regering, met een torenhoge schuld en zelfs de dreiging van een *shutdown*. *(De heer Fouad Ahidar heeft het lastig met de uitspraak van* "shutdown"*)*

Ik herinner me nog goed dat ik het Gewest eens ergens moest vertegenwoordigen. Mijn Engels was niet zo goed, dus ik hoop dat die mensen mij toen begrepen!

In ieder geval: in de huidige situatie snakt de Nederlandstalige gemeenschap in Brussel meer dan ooit naar stabiliteit, duidelijkheid en bestuurlijke continuïteit binnen de VGC. En wat vernemen we via *Bruzz*? Leidend ambtenaar, de heer Jef Van Damme, legt zijn functie neer na een verschil in visie met het College.

Het vertrek van een leidend ambtenaar is nooit zomaar een detail. In deze politieke en budgettaire context kan het vertrek de werking van de VGC rechtstreeks raken. Het heeft gevolgen voor de voortzetting van lopende projecten in onderwijs, cultuur en welzijn, maar ook voor de ondersteuning van partners op het terrein. Daarom is het essentieel dat het College volledige openheid geeft en duidelijk uitlegt hoe het verder wil gaan, zodat de VGC niet in een bestuurlijk vacuüm of beleidschaos terechtkomt.

Welke maatregelen neemt het College om het beleid inhoudelijk en organisatorisch voort te zetten tot er een nieuwe leidend ambtenaar is?

Hoe beoordeelt u de impact van dit vertrek op de dagelijkse werking van de VGC? Welke ondersteuning krijgen het personeel, de partners en de lopende projecten om problemen te vermijden?

Wat is de verdere procedure voor de aanstelling van een nieuwe leidend ambtenaar? Welke timing, welke stappen en welke selectiecriteria worden gebruikt? Wordt in externe begeleiding voorzien?

Is er intussen een leidend ambtenaar *ad interim* aangeduid? Wie is dat? Hoe is de keuze gemaakt? Beschikt die persoon over dezelfde bevoegdheden als een volwaardige leidend ambtenaar?

Hoe zal het College hierover communiceren, zodat medewerkers en partners duidelijk weten waar ze aan toe zijn?

Ik dank u en kijk uit naar een helder en volledig antwoord, zodat de VGC en haar medewerkers opnieuw duidelijkheid en stabiliteit krijgen.

Collegevoorzitter Elke Van den Brandt: Ik onderschrijf uw complimenten voor de kracht van onze Administratie, die in Brussel inderdaad vaak zwaar boven haar gewicht bokst en de olie van vele machines in vele domeinen.

Het klopt dat de heer Jef Van Damme en het College in onderling overleg beslist hebben om de samenwerking stop te zetten. Wij danken de heer Jef Van Damme voor zijn inzet voor de VGC de afgelopen jaren en wensen hem het beste toe in zijn verdere loopbaan.

De heer Jef Van Damme is in juli 2023 aangesteld na een uitgebreide selectieprocedure die is vastgelegd in de rechtspositieregeling. De selectie van mandaathouders gebeurt telkens onder begeleiding van een extern bureau. In dit geval was dat *Search and Selection*. Er wordt ook altijd een selectiecommissie aangeduid: een jury die bestaat uit 5 leden en maximaal 3 plaatsvervangers.

Zowel interne als externe kandidaten konden meedoen aan de selectieprocedure. Kandidaten moeten meerdere fases doormaken.

In de eerste fase bekijkt het selectiebureau of de kandidaten aan de voorwaarden voldoen. Ze moeten bijvoorbeeld over de nodige ervaring beschikken. Daarna volgt een gesprek met het selectiebureau. Kandidaten die de voorselectie hebben doorstaan, nemen deel aan een *assessment*. Daarop volgt het interview met de selectiecommissie: het jurygesprek.

Na afloop van deze stappen bespreekt de selectiecommissie de kandidaten samen met het externe bureau en wordt een lijst met geschikte kandidaten opgemaakt. Zij worden uitgenodigd voor een gesprek met het College, dat beslist wie wordt aangesteld en wie in de wervingsreserve wordt opgenomen.

Dat laatste is van belang. Het College kan tijdens de selectieprocedure beslissen om een wervingsreserve aan te leggen wanneer meerdere kandidaten geschikt zijn. Die wervingsreserve blijft twee jaar geldig en kan eenmalig worden verlengd.

De wervingsreserve is verlengd vanwege de lopende zaken, waardoor ze nog van kracht is. Bij de aanstelling van de heer Jef Van Damme werd de heer Dirk Broekaert in de wervingsreserve opgenomen. Nadat de samenwerking met meneer Van Damme werd stopgezet, werd de functie conform de rechtspositieregeling aangeboden aan de heer Dirk Broekaert. Hij heeft intussen beslist dat hij de uitdaging zal aangaan en wordt dus onze nieuwe leidend ambtenaar.

Jullie zijn ongetwijfeld vertrouwd met de heer Dirk Broekaert. Hij is momenteel algemeen directeur Welzijn, Gezondheid en Gezin en was daarvoor 14 jaar algemeen directeur Cultuur,

Jeugd en Sport bij de VGC. Hij kent de VGC dus door en door. Het College heeft dan ook het volste vertrouwen in zijn capaciteiten om de VGC de komende jaren te leiden.

Het personeel van de VGC is vorige week donderdag op de hoogte gebracht van het vertrek van de heer Jef Van Damme in de mail die hij na overleg met het College heeft gestuurd. De dag daarop werd op het intranet gecommuniceerd dat de heer Dirk Broekaert zijn rol *ad interim* zou overnemen. Gisteren heeft het College de heer Dirk Broekaert formeel aangesteld. Die stap werd vanochtend met het personeel gedeeld via het intranet.

Personeelsleden die rechtstreeks onder de aansturing van de leidend ambtenaar vallen, werden uiteraard rechtstreeks door de heer Jef Van Damme en de heer Dirk Broekaert op de hoogte gebracht. Hetzelfde geldt voor de personeelsleden van de directie WGG.

We begrijpen dat dit zowel voor het managementteam als voor het personeel van de VGC een grote verandering is, maar we kennen hun capaciteiten, we hebben alle vertrouwen dat de VGC verder sterk zal staan en we danken iedereen voor zijn medewerking bij de overgang die er nu aankomt.

De heer Fouad Ahidar (Team Fouad Ahidar): Bedankt, dat is goed nieuws. Ik zat met de heer Stijn Bex te overleggen dat Spirit hier de plak begint te zwaaien. We waren allemaal collega's, en dat vind ik mooi.
Als ik het goed heb, was de wervingsreserve bekend en is deze verandering van leidend ambtenaar geen grote verrassing voor het personeel.

Collegevoorzitter Elke Van den Brandt: Ik kan onmogelijk voor alle personeelsleden spreken, maar ik denk dat het vertrek van de heer Jef Van Damme voor heel veel mensen wel onverwacht kwam.

De personen die in de wervingsreserve worden opgenomen, worden niet bekendgemaakt. De verrassing komt vooral neer op het besluit van het College en de leidend ambtenaar om de samenwerking stop te zetten. Voor medewerkers die wat verderaf staan, komt dat zeker onverwacht. Wel ben ik er zeker van dat de heer Dirk Broekaert een groot draagvlak geniet in de organisatie, die hij door en door kent. Hij zal volledig neutraal en onafhankelijk functioneren. Ik maak me geen zorgen over de toekomst van de VGC.

- *Het incident is gesloten.*

- *De vergadering wordt om 12.29 gesloten.*

- *De Raad gaat tot nadere bijeenroeping uiteen.*

BIJLAGEN

Commissievergaderingen - verslag

Commissie voor Algemene Zaken, Financiën & Begroting en Stedelijk beleid van 18 november 2025

- Verslag uitgebracht door de heer Emile Luhahi betreffende het voorstel van resolutie van de heren Mathias Vanden Borre en Gilles Verstraeten over de onderhandelingen voor de vorming van een Brusselse Hoofdstedelijke Regering en de versterking van de belangen van de Vlaamse Gemeenschap in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest - Stuk 860 (2025-2026) – Nr. 4.

Schriftelijke vragen – Indiening

Er werden schriftelijke vragen ingediend door de heer Jan Busselen en de heer Ilyas Mouani.

TREFWOORDENREGISTER

Actualiteitsvraag
Zie - De impact van het vertrek van de leidend ambtenaar op de VGC-werking

Crèche-aanbod van de VGC in Brussel, blz. 25

De impact van het vertrek van de leidend ambtenaar op de VGC-werking, blz. 37

Een veilig en positief oudjaar voor Brusselse jongeren, blz. 16

Ongelijke toegang tot CLIL-onderwijs, blz. 24

Positie van de VGC tegenover meertalige crèches en het (niet-)uitgewerkte subsidiekader van de GGC, blz. 32

VGC-aanbod aan jeugd- en sportactiviteiten tijdens de kerstvakantie, blz. 20

Voorstel van resolutie betreffende het voorstel van resolutie van de heren Mathias Vanden Borre en Gilles Verstraeten over de onderhandelingen voor de vorming van een Brusselse Hoofdstedelijke Regering en de versterking van de belangen van de Vlaamse Gemeenschap in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest
- Bespreking, blz. 3
- Stemmingen, blz. 15

Vragen om uitleg
Zie - Crèche-aanbod van de VGC in Brussel
- Een veilig en positief oudjaar voor Brusselse jongeren
- Ongelijke toegang tot CLIL-onderwijs
- Positie van de VGC tegenover meertalige crèches en het (niet-)uitgewerkte subsidiekader van de GGC
- VGC-aanbod aan jeugd- en sportactiviteiten tijdens de kerstvakantie